

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VISSZÉN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDÉTESEK:
 Hirdetéses papírral egyenként 10 k. 50 f.
 Hirdetéses papírral egyenként 10 k. 50 f.
 Hirdetéses papírral egyenként 10 k. 50 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 557

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Kezelve
 Tarnaszentmária.

Jóváírás: 1907. november 5. 22. sz.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Kedd, november 5.

Meghívó.

Az I. kerület választópolgárait alul-
 írott elnökség tisztelettel meghívja az e
 hó 7-ikén (csütörtökön) este 8 órakor a
 Porcán-féle „Magyar Királyhoz” címzett
 vendéglőben megtartandó törvényhatósági
 bizottsági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
 48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A II. kerület választópolgárait alul-
 írott elnökség tisztelettel meghívja az e hó 8-ikén
 (pénteken) este 8 órakor a „Jó pásztor”-hoz
 címzett vendéglőben megtartandó törvény-
 hatósági bizottsági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
 48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A III. kerület választópolgárait alul-
 írott elnökség tisztelettel meghívja az e
 hó 9-ikén szombaton este 8 órakor a
 Fritz-féle „Mókus”-hoz címzett vendéglő-
 ben megtartandó törvényhatósági bizott-
 sági tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
 48-as párt elnöksége.*

Meghívó.

A IV. kerület választópolgárait alul-
 írott elnökség tisztelettel meghívja az e
 hó 10-ikén (vasárnap) este 8 órakor a
 Karolina-utca és Ferenc-tér sarkán levő
 „János vitéz”-hez címzett vendéglőben
 megtartandó törvényhatósági bizottsági
 tag-jelölő értekezletre.

*Az aradi függetlenségi és
 48-as párt elnöksége.*

Béke az orvosokkal.

Arad, november 4.

Az aradi orvosok és a munkásbiztosító
 pénztár között kitört harc ma eljutott a
 békéig. A differenciákat, amelyek a számban
 álló feleket egymástól elválasztották,
 kettévágták és a középut létrehozta a meg-
 egyezést. Örvedetes dolog ez, mert a harc
 elnyulását, elkeseredéseit, akármelyik ré-
 szen volt is az igazság, azok szenvedték
 volna meg, akik nem voltak aktív részei
 a küzdelemnek: a betegek.

Érdekes küzdelem volt ez, amely az
 egész ország figyelmét ide kötötte. Csak
 egy része ez az orvosok országos szer-
 vezkedésének, amely mindenütt fölvonul-
 tatja hadállásait a munkásbiztosító pénz-
 tárral szemben. Az első mérkőzés Ara-
 don és Győrött csapott össze. Ezt előre-
 láthatóan követik a többi városokban,
 hacsak az Aradon és Győrött kötött egyez-

séget nem fogják a harc elkerülésére
 használni.

A harc eredményét nézve: abból az or-
 vosok álláspontja került ki győztesen.
 Óriási jelentőségű elvi diadalukat hirdeti a
 szabad orvosválasztás rendszere, amely a
 megegyezés alapján életbe lép. A kerületi
 munkásbiztosító pénztár nem szerződhet
 és nem bocsáthat el orvosokat; a ke-
 rületi munkásbiztosító pénztár betegeinek
 gyógyításában minden orvos részt vehet,
 aki erre vállalkozik. Igaz, a szabad orvos-
 választásnak korlátja van, a kettős ke-
 rületi rendszerrel, de ez nem rontja le an-
 nak üdvös hatását. És a szabad orvosvá-
 lasztás nem csupán az orvosoknak, de a
 tagoknak is győzelmét jelenti. Az eddigi,
 fix orvos rendszer idején gyakori volt a
 félig elmondott, félig elhallgatott panasz,
 amelyre a legkritikább esetben jöhetett or-
 voslás. Most a beteg, ha az orvosa ellen
 panasza van, maga lehet bírója annak, a
 mennyiben módjában van, ha mindjárt
 csak a következő évben is, — más or-
 vosra bízni magát.

Győzött az orvos-álláspont abban, hogy
 ez a megegyezés az orvosokat a pénztár
 adminisztratív vezetőségével egyenlőrangú
 tényezővé emelte. És ebben is nagy igaz-
 ság érvényesült. Mindazt, amit a törvény
 a munkásoknak nyújt, az orvosok által
 adja; az orvosokat tehát ebben az intéz-
 ményben ép olyan szerep illeti meg, mint
 az igazgatóságot. Elvégre is a betegeket
 nem a munkásbiztosító pénztár igazgató-

Az utolsó grizett.

Írta: Ferke Agost.

Esik! . . . Páris megszűnt Páris lenni. A
 házak, mint nagy, szürke, piszkos kőtömegek
 támaszkodnak bagyadtan, bambán egymásra.
 Az óriási hangyaboly nem nyúltság. Néhány
 hajléktalan álmosan lézeng az utcán, néhány
 munkás, néhány kofa csoszog kopogó facipőben
 a fényes gyalogjárón, a villamos halkabban
 csenget, a motoros omnibuszok szomorúan, re-
 kedten kúrtolnak és csak az ipar-automobilok
 robognak vig kürtöléssel végig a boulevardo-
 kon, hol szép időben csak konfliktáló gyorsasá-
 gal döcöghetnek. A vendéglők, kávéházak ab-
 lakai mögött sápadt, aggódó arcok jelennek
 meg egy-egy pillanatra s a szájuk ásitásra vagy
 káromkodásra nyílik . . .

Oh, mily csunya, mily álmosítón unalmas
 még Párisban is, sőt ennyire csak Párisban,
 az élet, amikor esik!

— Mily veszekedett, csuf idő! — dörmögi
 Villers barátom s lehunyva szemét, halkán to-
 vább szítja az időt, mely szobafogsággal sújtja,
 pedig ma hajón akartunk kirándulni a kis Ju-
 liette-tel, a talán utolsó grizettel, Charentonba,
 d'infrozn.

Julietta! Milyen ideális, milyen aranyos
 teremtés! Alig tizenhétéves. Varrólány. Öt fran-
 kot keres naponként. Délelőn hazafut egy órára
 a varrodából és egy kettőre megfőzi az ebédet
 az ő „beau gars”-ja számára. Azután gyorsan,
 mozgólépe falatoznak, s mikor a két táll ételt

jólzúen elkötötték, még maradt annyi ideje,
 hogy fürgén elmosogasson, homlokán csókolja
 „bátját” és kiperdül az ajtón, hogy majdnem
 szaladva slessen vissza a munkaszal mellé.
 Reggel ő takarítja ki a hatodik emeleti kis
 szobát, megfőzi a reggelit, kikéféli a ruhákat,
 megsubickolja a cipőket gondosan, lekiismer-
 tetesen, mint valami jó! megfizetett cseléd;
 Villers barátom pedig ezalatt nyugodtan alszik
 tovább és nem törődik semmivel. Vacorázni,
 illetve, francia szempontból nézve, ebédelni,
 este hét órakor együtt mennek el, hol ide hol
 oda a vendéglőben Villers fizet, de amikor
 hazaérnek, pontosan leszámolnak:

— Hatvan sous (három frankot) költötünk
 borralalóval, omnibuszszal együtt; — mondta
 multkor este Juliette, nem tördölve jelenlé-
 temmel, — nesze, öregem, harminc sous.

Villers bántotta a dolog s láttam, hogy
 hunyorgat a lányra, mikor kedvetlenül mor-
 mogta:

— Hadd el!
 — Nesze! — szólt a lányka, újra oda-
 nyujtva a pénzt.
 — Ugyan ne! . . .
 — Hát mért nem?
 — A vendégem voltál. A költségeket én
 fedezem.

— No hiszen! — Te szegény gyerek vagy;
 te még nem tudsz eltartani egy asszonyt!
 Majd később, ha a feleséged leszel, akkor nem
 bánom. Ugyan, mit hunyorgatsz? Ez a bará-
 tunk, — szólt rám mutatva, — s ha igaz ba-
 rátunk, akkor természetesen fogja találni,

hogy a „kis feleséged” is hozzájárul felében
 a költségekhez. Mond a n, ha ma'd az oltár
 előtt is összedadnak s majd a „örvényesed”
 leszel, akkor nem bánom, ha az utolsó cen-
 t me odát is rám költöd.

Villers zsebrevágta az egy frank ötven
 centime ot és nevetve motyogta:

— D'ágám, te vagy az utolsó grizett.
 — Grizette? Pas ta fiancée? (Nem a je-
 gyesed?) — kérdezte ijedten a kis Juliette.
 — Mais si! Si, si, si! (Dohogy sem! Már
 hogyné!)

. . . L'het. Talán elveszi feleségül, ha be-
 fejezi tanulmányait az egyetemen. De az is le-
 het, sőt valószínű, hogy az utolsó grizett is
 e déli sorsára jut s talán egy két év múlva őt
 is a Lorraine, Harcourt, Pantéon vagy más
 diákkávéházban látjuk esténként, festett arccal,
 cifra selvem ruhában . . .

— Hol késik, Juliette? — kérdezte most
 egyszerre Villers és odalépett az ablakhoz.

— Még nincs hat óra, — feleltem felpil-
 lantva a papírról, melyre ezt a hangulatképet
 írom.

— La Patrie! La Presse! . . . hangzik fel
 az utcáról a címetek fülsiketítő ordítása, me-
 lyet a zuhogó eső sem tud tompítani.

Oh, mikor először hallottam ezt az ordi-
 tást, majd megőrültem. Felrohantam a szo-
 bámba, magamra zártam az ajtót s tall torok-
 kal ordítottam vagy huszszor én is: „La Pa-
 trie! La Presse! Akkor aztán lecsillapodtam.
 Ma már alig nallom.

Villers kinyitotta az ablakot:

sága gyógykezelni, hanem az orvosok; s érthető volt, ha az új törvény által szervezett gépezetben az orvosok nem akartak egyszerű eszközzé válni, hanem az intézményt mozgató erőként állanak be.

És ezt a győzelmet a munkásbiztosító pénztár vezetőségének nem kell a vereség fanyar érzésével tekinteni. A szabad orvosválasztás révén a pénztár hatalmas, kitűnő orvosi testülethez jut, amely a tagokat bizonyára jobban elláthatja, mint a túlhalmozott, korlátolt számú fix orvosok. Megelégedett orvosi kar megelégedett pácienseket fog kezelni; ez a munkásbiztosító pénztárnak olyan nyeresége, amely megéri azt a többletet, amelyet esetleg a pénztár költségvetésében fog okozni.

A munkásbiztosítás reformja, amelynek a gyakorlat eddig is szapora hibáit mutatta ki, ezzel az első, nagy akadályon keresztül dőcögött. A reform csinálóinak fölöttébb kényelmes volt az álláspontja, a mikor az orvoskérdés rendezését a kerületi pénztárakra bízták. Előrelátható volt, hogy a pénztárakra milyen gondokat, nehézségeket hárít; az aradi — szerencsésen — átküzdötte magát rajta.

Kár lenne említés nélkül hagyni azt a szilárd, nagy erkölcsi erőről tanuskodó szolidaritást, amelyet az aradi orvosok ebben a kérdésben tanusítottak, s amelyet eddig közöttük szinte elképzelhetetlennek tartottak. Az elképzelhetetlen bekövetkezett, s összeforrott egészének sikere buzdító lehet a társadalom egyéb osztályaira, a melyeket az egyéni érdekek, a politika, és apró kicsinyességek választanak el oly kérdéseknél, amelyekben összetartással kellene dolgozniok.

TÁVIRATOK.

Tüntetés Beigrádban.

Belgrad, november 4. Ma délután a Márkus-téren szociáldemokrata tiltakozó gyűlés volt, amelyen körülbelül 5000-an vettek részt. Egyhangúlag hozta határozatban elítéli a kormányt különösen a szkupsina elnapolása miatt és nagy nemzeti szilapostina egybehívását követelik, amelynek feladata az alkotmány revíziója legyen. Az ülés rend avarás nélkül ért véget és a résztvevők csöndben távoztak.

— La Presse! — kiáltotta le az utcára és ügyesen egy soust dobott a camelot elé a kocsiutra. Azután bosszu spárga-fonalat becsátott le a hatodik emeletről, melynek végére a camelot rákötötte az újságot, — de megint felhúza.

— Felolvassam? — kérdezte tőlem, — talán akad benne valami, amit megírhatnál?

— Ugyan! — feleltem fitymáló mosolylyl — csak azt írom meg, amit megam látok.

Villers vállát vonogatta és széthajította a lepedőnagyságu újságot... Mosolyogva néztem a lelkes olvasót, de egyszerre megijedtem: arca elsápadt, keze remegett. Attól tartottam, hogy elájul.

— Qu'y a-t-il? — (Mi a baj?) — kérdeztem.

— Juliette!... Oh, Juliette!... szóit zokogva és magánkivül felpattant helyéről.

Rövedező, kimeredt szemmel nézett rám.

— Qu'est ce qu'il y a? Parle! — (Mi történt? Beszélj! szóltam újra.

Villers nem felelt, csak nézett bambán, estobán, mint akit doronggal fejbe vágta. Egy percig. Aztán kalap nélkül elrohant.

Élvettem az elejtett újságot és hamar megtaláltam a kis napibirt, mely Villers barátomat megörjítette. Csak annyi volt benne, hogy Juliette Macon varrólánnyal délután félkettőkor egy automobil elgázolta, mikor a Place de la Bastille-on leszállt az omnibuszról...

Lengyel beszél.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 4.

Alig van tíz ember a Házban, amikor Babics Ljuba horvát képviselő megkezdi a beszédét. Lassanként szálligóznak be az emberek. Korán eljött Lengyel Zoltán is, aki heves támadásra készül a kormány ellen s a kiegyezés kritikáját akarja elmondani az indemnítási vita keretében. A függetlenségi párton azt hiszik, hogy ebben meg fogja akadályozni Lengyelt az elnök.

Wekerle Sándor a folyosón függetlenségi képviselőkkel beszélget. Barabás Béla tréfalkosik vele:

— A kiegyezés miatt majd hogy én lettem a tizennegyedik aradi vértanu.

Lányi Mór is ilyenformán beszél. De őt viszont azért verték majdnem meg a választól, mert valaki azt a hírt költötte róla, hogy Lengyel Zoltánnal tart. Ezt pedig sehogysem szeretik a svábok.

Pedig ma Lengyel körül forog a világ. Például Lengyel Zoltánt a csüörtöki ülésen megtámadták Vázsonyi Vilmosnak az ő póre tárgyalásán való viselkedése miatt. Lengyel ekkor nem vette védelmébe védőjét, sőt ezt mondta Csizmazia Endrének:

— Én nem azonosítom magamat Vázsonyi magatartásával...

Ezt megírták a lapok, amire Lengyel nyilatkozatot adott közre, mely szerint nem mondta a szájába adott kijelentést. Eitner Zsigmond képviselő ma reggel ezért kérdőre vonta a folyosón Lengyelt Zoltánt:

— Nyilatkozatot olvastam tőled, hogy nem mondtad, hogy nem azonosítod magad Vázsonyival. Hiteles az a nyilatkozat?

— Természetesen az.

— Akkor kijelentem, hogy hazudtál. Fülelem hallatára mondtad.

— Tőlem beszélhetek, amit akartok — felelt erre Lengyel. Én haladok a magam útján.

— A hazugság útja az! — válaszolta Eitner.

A hangos szóváltásnak sok tanuja volt. Lengyel sarkon fordult és ott hagyta az egész társaságot.

Részletes tudósításunk:

Amikor az elnöki csengő megszólal, egyetlen függetlenségi képviselő van a Házban: Simkó József. Wekerle miniszterelnök érkezik meg a következő pillanatban és jól mulat a törhetetlenül pontos képviselőn.

Justh Gyula elnököl a délelőtti tíz órákor kezdődő ülésen.

Az írományok felolvasása után folytatják az indemnítási tárgyalását.

Babics Gyalsky Ljuba horvátul beszél a javaslat ellen. Reflektál Wekerle miniszterelnök és Bánffy Dezső báró beszédére és sajtáságosnak találja, hogy a Ház mind a két, homlok-egyenest ellenkező beszédet zajos tetszéssel fogadta. Bizalommal nem viseltetik a kormány, főképp a miniszterelnök iránt, aki könnyelmű legény módjára hazug vádakot dobált a horvátok felé. Az indemnítást nem fogadja el.

Az első ellenzék.

Lengyel Zoltán foglalkezik Lukács László nemzetiégi beszédével és ezzel kapcsolatban magával a nemzetiégi politikával is. Igazat ad Lukácsnak abban, hogy a híres komité feloszlata keltette őket új életre, a magyarság rováására. Ekkor kezdtek erős közgazdasági hálózatukat megcsinálni. Statisztikai adatokkal igazolja a nemzetiégi bankok erejét. A nemzetiégi birtokpolitika is ily erős és célja, hogy román középosztályt teremtsen. Most a papok helyett a román bankigazgatóké a vezető sze-

rep, ezek csinálják a román középosztályt. A parcellázó irányzattal szemben a román vidékeken apad a birtokosok száma. A román parasztnak tulajdonképpen ellensége ez a román középosztály. Bírálja a középiskolai és népoktatási törvényt, mely nemzeti szempontból a lehető legrosszabb eredményeket szülte. A kongrua ügy rendezése Apponyi részéről jóhiszemű volt, de teljesen elhibázott. Sokat hirdette a függetlenségi pártban és hirdeti ma is, hogy egyedül pártpolitikát nem lehet csinálni, hanem közgazdasági politikát kell keresztülvinni.

Elnök öt percre felfüggeszti az ülést. Szünet után Návay Lajos foglalja el az elnöki széket.

Lengyel Zoltán folytatja beszédét és foglalkezik az iskolai törvénnyel. Megemlékezik azután arról a különbségről, amely közte és a függetlenségi párt között fenáll. A mai politika oda vezet, hogy a nép teljesen elveszti hitét a függetlenségi pártban.

Fülemelt kvóta és fej.

Most áttér a kiegyezési kérdésekre. Át akarja venni az egész komplexumot. Megemlékezik a függetlenségi párt helyzetéről. A koalíciós program szerint a függetlenségi párt a koalícióban is fentartotta elveit. Wekerle programjában pedig az volt, hogy ha nem tudnak jobb kiegyezést kötni a régivel, marad a statuskvó. Kényszerhelyzet tehát nincs és nem volt és ezt igazolja Wekerle 1906. április 11-én mondott beszédével. Kossuth kiegyezési beszéde szerint már csak az a hazafi, aki a kiegyezést és a felemelt kvótát megszavazza. Szólónak mindig vezére volt Kossuth Ferenc, az, akiről Szatmári Mór írta meg hogy kiadott harminc beszéde a függetlenségi program kincsesbányája. Az új függetlenségi program persze az, hogy jogszerint minket megillető előnyöket pénzben kell megvásárolni. Idezi Kossuth Ferenc régi beszédeit arról, hogyan vélekedett régebben a közös ügyekről. Azt hiszem, ez a beszéd hiteles.

Kállay Tamás: Szatmári tévedett.

Lengyel Zoltán: Most a kicsi kvóta a párt elveibe ütközik. A nagy nem. Tovább idézi Kossuth Ferencnek a kiegyezés ellen mondott régi beszédeiből.

Buza Barna: Most is valljuk ezeket.

Benedek János: Fülemelt fővel és felemelt kvótával.

Lengyel Zoltán: Sokat lehetne még beszélni a kvótáról.

Lengyel Zoltán folytatja beszédét, foglalkezik a kiegyezéssel és a kvótaemeléssel ellen beszél.

Benedek János közbeszól: Szeretném látni azt a javaslatot, amelyet ez a többség nem szavazna meg!

Ugron Gábor: Kikérem magamnak, ilyen ne mondjon, mert megfogom a fülét!

Benedek János: Ez székely gorombaság!

Lengyel Zoltán: Önök megszavazhatják a kvótát, de azt előre is jelzem, hogy a következő választásra a néppel nem fognak kibékülni. (Nagy zaj.) Én szerény ember vagyok, de a kiegyezés ellen fel kell szólainom és el kell mondanom észrevételeimet. (Zajos derűtség)

Eber Antal: Azt már elmondta Polónyi!

Lengyel Z.: Semmi közöm hozzá!

Eber Antal: Az ön szövetségese!

Szász József: Gyanúsítás!

Lengyel Zoltán a kiegyezés részleteiről beszél és kijelenti, hogy az annabergi csatlakozás nem bír azal az értékkel, amelyet neki tulajdonítottak, majd a függetlenségi pártba történt belépéséről tesz említést. Mikor régi bálványát, a függetlenségi pártot növekedni látta, sirt örömben...

Kelemen Samu: Ne sírj, ne sírj Lengyel Zoltán! (Derűtség.)

Lengyel Zoltán: Wekerle Sándort azért vettük a nyakunkra, hogy az ő nagy közgazdasági észével, roppant huncutságával becsapjuk az osztrákot, (Derűtség) e helyett a függetlenségi pártot hozta bele a kvótaemeléssel. Kijelenti, hogy nem szavazza meg az indemnítást.

Roic Milán horvát képviselő kéri, hogy beszédét holnap mondhassa el.

A Ház az engedélyt megadja.

Miután Ugron Gábornak az ülések meghosszabbításáról benyújtott indítványát megszavazták, az ülés véget ért.

Veigelsberg Leó temetése.

A búcsúztatók.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 4.

Rendkívüli részvét kísérte ma utolsó útjára **Veigelsberg Leót**, a magyar újságírás nagy halálját. A rákoskeresztúri új temető halottas-házában, ahol ravatala állott, megjelentek a magyar közélet kitűnősei, politikusok, írók és tudósok, de különösen nagy számban a magyar napisajtó munkásai. A végtisztességadásán megjelentek **Láng Lajos** és **Vörös László** v. b. t. t. volt miniszterek, **Ábrányi Kornél** min. tanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, **Lánczy Leó** főrendiházi tag, **Dóczy Lajos** báró, **Heinrich Gusztáv** min. tanácsos, az Akadémia főtitkára, **Herczeg Ferenc**, a Petőfi Társaságnak és a Budapesti Újságírók Egyesületének elnöke, **Singer Vilmos** a bécsi főszerkesztő, a nemzetközi sajtókongresszus elnöke és számosan a notabilitások közül. Testületileg jelentek meg a **Pester Lloyd** szerkesztőségének tagjai, továbbá az összes fővárosi napilapok felelős szerkesztői és munkatársai.

A koporsónál foglaltak helyet a gyászoló család tagjai, a megtört özvegy, továbbá gyermekei és rokonai. A gyás szertartás pont tízenegy órakor kezdődött **Lazarus** főkantor megható énekével, amely után a hírlapírók nyugdíjintézetének nemzeti leplebe burkolt és koszorúkkal elhalmazott koporsót kivitték a halottasház elé. A szabadban a koporsó előtt **Kohn Sámuel** dr. főrabbi mondott lecdületes emlékbeszédet, mellátván az elhunytban a nagyszívű embert, a hitéért, családjáért és eszményeiért rajongó ideális férfit. A megható búcsúztató után **Singer Zsigmond** dr., a **Pester Lloyd** főszerkesztője mondott magasszárnyalású búcsúztatót.

— Nem jöttünk — ugymond — búcsúzni. Mert lehetetlen, hogy föléd elváljunk. A mi por és hamu, az visszatérhet az anyaföldbe. De magasröptű szellemed szárnyalása majdan a jövőben is környékez és felemel bennünket a mindennapiság parányi köréből. Lángoló hazaszeretetted és szízarany szíved debbanása tovább lüktet bennünk. Im egy eszendeje, hogy sor és hivatal összekopácsolt bennünket. Fogadalmat tettünk, hogy karöltve, vállelve tovább folytatjuk a nagy előd megkezdett munkáját és megcsináljuk, ugyszólván Magyarország reprezentáció újságját, amely itt a hazában, de a művelt külföld előtt is megérteti azt, mi mozgatója, mi hevíti hazánk népét, hogy magaslatos hivatását betöltsse. Ma pedig megtörve állok koporsód mellett, hogy a halál sötét, de egyáltalán nem borzalmas színe előtt tanúságot tegyek arról, hogy együtt működésünk benső harmóniája, nézetünk azonossága soha, egy pillanatra sem zavartatott.

A nagyhatású beszéd után **Márkus Miksa** főszerkesztő és főtitkár az Othon írók és hírlapírók köre nevében mondott utolsó istenhözszódot az elköltözöttnek. E beszéd után a koporsót a gyászoló család tagjai, valamint a **Pester Lloyd** szerkesztőségének tagjai felváltva vitték ki a diszshelyhez, ahol **Cziklay Lajos** szerkesztő, a budapesti újságírók egyesülete megbízásából gyönyörű beszéddel búcsúztatta el az öngyilkossá lett publicistát. A beszédet más helyen egész terjedelmében közöljük. Ezután átadták **Veigelsberg Leó** holttestét az anyaföldnek és a gyászoló gyülekezet szétoszlott.

A szerelmes főpincér.

A társalkodónó szerelme.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 4.

Az már gyakrabban megesett, hogy zsokéék és lovak miatt lettek az emberek csalókká, sikkasztókká, de hogy a zsokének társalkodónője miatt sikkasszon valaki, az már a ritkább esetek közé tartozik.

Ennek a ritkább esetnek hőse **Wolmuth Dezső** 27 éves budapesti főpincér, aki ifj. **Sprung** Jánosnál a fővárosi Központi-szállodában volt alkalmazásban, de néhány nappal ezelőtt megszökött, még pedig nem üres zsebbel, mert a főnöke pénzéből eddigi megállapítás szerint 2600 koronát vitt magával.

Wolmuth a nyáron megismerkedett **Taral** zsoké révén **Taralné** Mariska nevű társalkodónőjével és a csinos leányba szerelmes lett.

Amikor **Taralék** a versenyévad befejezése után innen elutaztak, **Wolmuth** kétségbe volt esve és váltig hangoztatta, hogy ő nem bírja ki ezt az állapotot, öngyilkossá lesz.

De ugylátszik, jobbat gondolt és néhány nappal ezelőtt megszökött Budapestről, egyenesen Hamburgba ment, ahonnan **Taralék** most visszautaznak Amerikába.

Kiderült, hogy **Wolmuth** már előre megnyerte **Taral** beleegyezését, hogy mint a zsoké inasa a családdal Amerikába megy, ahol **Mariskát** feleségül veszi.

Arról persze **Taral** nem tudott, hogy az utazáshoz szüksége pénzre **Wolmuth** csalás és sikkasztás útján fogja megszerezni.

A szerelmes főpincér nemcsak gazdáját károsította meg 2600 korona erejéig, hanem **Sternberg** Ármin hangszergyárost is becsapta. Ennél ifjabb **Sprung** János nevében egy zongorát rendelt és a zongorát eladta.

Ifj. **Sprung** János csak akkor jött rá a sikkasztásra, amikor **Sternbergék** a zongora árát követelték. Utána nézett a számadásoknak és megtudta, hogy **Wolmuth** az ő pénzével adult nászra.

Ugy **Sprung**, mint **Sternberg** főjelentést tettek **Wolmuth** ellen, a rendőrség pedig intézkedett, hogy a szerelmes főpincért kézrekerítse.

A lövöldöző miniszter.

Térj ki, paraszt!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 4.

Könnyen veszedelmessé válhatott volna **Zichy** Aladár grófné, a király személye körüli miniszterre az a kaland, mely a somogyeyi Szökadencs község határában érte. **Papp** György öreg paraszt és a fia, **Papp** Pál szekérral mentek a Nagykanizsáról Szökadencsre vezető országuton, amikor kocsijuk szembe találkozott a miniszter automobiljával. Az automobil a söfőr hajtotta, rajta és a miniszteren kívül más nem is ült a gépkocsin. Az automobil már messziről tükköt a szekérre, hogy térjen ki, de **Pappék** nem törődtek a tükköléssel. Egymással szemről szembe megállott az országuton a parasztszekér és a miniszter autobilja. Ekkor a miniszter odakiáltott **Pappék**hoz:

— Térjtek ki az útból!

A két paraszt azonban nem tért ki, hanem a fiatal **Papp** odamondta:

— Térjen ki maga!

Erre a miniszter a parasztok felé kiáltotta, hogy *lelővi őket*, ha nem térnek ki. A két

dencsi paraszt azonban nem ijedt meg, káromkodtak egy nagyott s az öreg rárvált fiára:

— **Pall** fogd meg a löcöt! Üsd, **Pall**!

A miniszter most végleg kijött a béketűrésből, elővette revolverét és azzal a parasztkra lött. A golyó a fiatal **Pappnak** bal vállát horzsolta. A pisztoly durranásától megijedtek a parasztok és az öreg paraszt ugyancsak buzdította a fiát:

— **Pall**, ennek a fele se tréfa, vágj a lovak közé, térjünk ki és hajts!

A fiu megfogadta a szót s a miniszter zavartalanul folytatta útját **Keszthely** felé. A parasztok az esetről nem tettek jelentést a hatóságnak, a miniszter pedig még kevésbé.

A miniszter kalandját ma a képviselőház folyosóján is többféle változatban pertraktáltak. Beszélték azt is, hogy távirat érkezett, amely szerint **Papp** állapota súlyos, de bizonyosat senki sem tudott, mert a híresztelést sehonnán sem erősítették meg. Tudakozódtak **Nagykanizsán**, **Keszthelyen** és **Vajtán** (Fehérmegye) a miniszter birtokán is, de ott az esetről semmit sem tudnak.

Újságíróhalál.

*

Veigelsberg Leó sirjánál **Cziklay** Lajos, a budapesti újságírók egyesületének elnöke az alábbi gyönyörű beszédet mondta:

„A parányi ólomgolyó, mely a fegyverben ébredő erőnek villanásain száguldova átjárta koponyádat, titáni agyat bénított meg, sziporkázó és magasan szárnyaló lelket szorított ki porhüvelyéből.

Egy parányi golyó roccsolta szét mélyen járó agyadat, te nagy ember; egy semmiség a tragédiád, kinek nagy eszményekért lángoló lelke elszállt a körünkből. Hogyan sebezhetett hát meg, hogyan ölhetett meg téged? Örök probléma marad számunkra; nem, nemcsak probléma, hanem szemrehányás is; az egyedüli, amellyel illethetünk, szegény elkölözött pályatársunk.

Az újságírók átlagának agyát folytonos láz emészti; nem csoda, ha elégnék saját üszükben. De a te agyadat nem a megszökött hétköznapi láz perzselte. Annak világító, de nem önmagát perzselő lelkesedés adott tüzet, annak ez volt az égadta hivatása, hogy világítson s nem az, hogy önmagát perzselje agyon.

A hétköznapi újságíró lelke sokszor nagyon is hozzá tapad az élethez; érhető, ha néha napján nem tud szabadulni a piszkos áradattól, melynek anyag a neve s hogy egyszerre bele is merül abba. De a te lelked szígy magasan szárnyalt, hogy csak szárnalmas elerőlenedéssel zuhanhatott bele egy gyenge pillanatban az önként választott megsemmisülésbe.

Az újságíró rendszerint afajta morfinista, ki idegölő méreggel kénytelen érzésbe, álomba, lelkesedésbe ringatni a lelkét s akinek élete sokszor nem egyéb, mint egy lassu, folytonos és szukcesszív öngyilkosság, melynek a golyó bűnös s talán stilszerű befejezése. De te nem voltál afféle morfinista, hanem fegyelmezett, nyugodt és zárkózott vezérünk. Te nem voltál lelkileg morfinista, mert a te lelkesedésed, érzésed és ihleted őserőből táplálkozott, azt nem narkotikum mozgatta; te nem voltál egy lassu biztossággal dolgozó öngyilkos, mert te igaz, mély és egységes lelki életet éltél, melynek a golyó méltatlan, egész életedet meghazudoló és öalelked csődjét hirdető befejezése volt.

Ime, így panaszkodunk nyitott sírodnál mi, a te pályatársaid, kik azt remélhettük tőled, hogy a hosszú időn át ernyedetlenül foly-

tatott nemesen munkás életet az aggkor híven kiérdemelt nyugalomban fogod befejezhetni. De nem így volt megírva az élet könyvében... és a végzetel elvégre is nem perlekedhetünk. De tud meg, hogy mélyeséges szomorúságba ejtettél bennünket, pályatársaidat, kik úgy te kintéitünk rád, mint a tündöklő napra, melyet míg világít, melegít és szalpompát lövel, addig nem dicsérnek s nem magasatálnak s áldásos működését egészen természetszerűnek tekintik, amelyért nem jár külön elismerés. De aztán, ha egyszer végtelen párazatok tengere mögé hanyatlik és eltűnését, mindenki rosszalja és leszólja... Hogy ime te letűntél a magyar újságírás egéről, mi is panaszkodunk és leszólunk.

Áldott emlékedet azonban mindig híven megőrizzük és amiket az eszmék szolgálatában szenvedtél és harcoltál, azt mindig önértetes büszkeséggel fogjuk emlegetni.

Ily érzelmekkel bucsuzom téled a Budapesti Újságírók Egyesületének képviselőjében, melynek alakulásától fogva egyik büszkesége voltál. Isten veled! Béke hamvaldra!

A katonatisztek fizetése.

Nem emelik föl.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 4.

A közös költségvetés bécsi tárgyalásai közben sok szó esett a katonatisztek fizetésrendezéséről. A magyar kormány ebben a kérdésben elejétől fogva negatív álláspontra helyezkedett s a hozzájárulásra egyáltalán nem volt hajlandó. Pedig a hadügyminiszter — ennyi kisívárgott — határozottan azt kívánta, hogy ez a kiadási többlet már az 1908. évi költségvetésbe fel is vétessék.

A hadügyminisztert leszavasták, de Wekerle miniszterelnök — állítólag — úgy nyilatkozott, hogy a magyar kormány egy esetben hajlandó hozzájárulni a katonatiszti fizetések emeléséhez: ha az ország a költség-többlet fejében újabb, nemzeti vívmányokat kap.

A főváros egyik hétfői lapjának munkatársa felkereste az ügyben Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert s kérdést intézett hozzá az iránt, mi igaz az újságok erre vonatkozó híreiből. A honvédelmi miniszter a kérdésre a következőket válaszolta:

— Napok óta olvasok a katonatiszti fizetések emeléséről. Kijelentem, hogy a forgalomba került hírek legnagyobbbrészt üres kombinációk. A magyar kormány ebben a kérdésben egyáltalán nem nyilatkozott, s így a híradások, akár a budapesti, akár a bécsi lapok után is láttak napvilágot, tévesek. Nekem egyáltalán nincs tudomásom arról, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök nemzeti vívmányok ellenében hajlandóak mutatkozott volna a katonatisztek fizetésrendezése folytán újból előálló kiadások részleges viselésére.

A kormány tagjai, nem hivatalosan ugyan, de tanácskoztak erről a kérdéstről, s mondhatom, hogy ezeken a félig-moddig magánjellegű megbeszéléseken elejétől végig az volt a vezérmotívum, hogy nem járulunk hozzá a költségagnagyobbadáshoz. Nem járulunk hozzá abból a fontos okból, mert nincs miből. S ahol nincs, ott ne keress. Az ország teljesítő képessége kimerült. Ilyen körülmények között természetesen, hogy a kormány komolyan nem is tárgyalhatott egy olyan kérdéstről, amelynek keresztülvitele, a jelenlegi viszonyok között, elháríthatatlan akadályokba ütközik.

A kormány ezidőszertint rekompenciációk ellenében sem gondolhat erre.

A magam részéről a legnagyobb mértékben méltányolom a katonatisztek kívánságát. A gazdasági viszonyok ezt az óhajtatást teljesen jogossá tesszik. De a személyes szimpátia eltörpül, s el is kell, hogy törpüljön, ha mint a magyar kormány tagja tekintem a kérdést. A legteljesebb jóakarat hiábavaló akkor, ha a dolgok szánására hiányzik a legfontosabb kellek: — a pénz.

A miniszter nyilatkozata tehát mindenkit megnyugtathat afelől, hogy ettől az újabb teherrel, legalább egyelőre, meg leszünk kímélve. Ez mindenesetre örvendetes dolog, habár a megokolás ugyancsak szomorú: hivatalosan is elismerik, hogy az ország teljesítő képessége kimerült.

Teherforgalom a hegyaljai motorosnál.

Zerkovitz Rudolf bucsuztatója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 4.

Csak négy napja, hogy Zerkovitz Rudolf, az aradhegyaljai motorosvasut r. t. új vezérigazgatója átvette állását s már e rövid idő alatt is lényeges változás észlelhető a vállalat vezetésében. Az új vezetőknek első dolga az volt, hogy megszüntette a nagy vasutak mintájára berendezett „főnökségeket” és más hangzatos címeket. Az irodákban megszünt az aktagyártás: a vállalat aktáit ezentul rendes üzleti levelezés fogja pótolni.

Második ujtása az volt Zerkovitznak, hogy megtette az első kísérletet a *teher szállítás bevezetésére*. A motoros eddigelé tudvalevőleg csak a személyforgalmat bonyolította le. Tegnapelőtt azonban megindult az első tehervonat is, amelyet nem motor, hanem gőzgép vontat.

Zerkovitz Rudolf egyéniségére érdekes fényt vet a Békésmegyei Közlöny tegnapi számában megjelent tárcsa, amelynek írója így emlékezik meg a távozó Zerkovitzról:

Zerkovitz Rezső, mint szakember és hivatalnok, rövid pár szóval jellemezhető: többet tudott és kevesebbet figyelt, mint a hozzá hasonlók. Képzettsége, tudása, kiváló, alapos és mély; gyakorlati élettapasztalata szoblatlanul gazdag és változatos; tervei tiszták, áttekinthetők, reális alapokon nyugvók s épp ezért: sikerei előreláthatók és jelentősek. Tudta ezt a gyulavidéki helylérdekű vasut igazgatósága már akkor, midőn a vasutépítésre kiszemelt vezetőnek, Haviár Lajos kir. főmérnöknek koral elhunytával, a vasutépítés nehéz és nagy felelősséggel járó munkáját reá bízta. És Zerkovitz Rezső gyakorlati érzéke, tudása és rátermettsége valósággal megteremtője, fenntartója lett az épülő új vasutnak.

Ezt maga a részvénytársaság dokumentálta leginkább akkor, midőn a távozó Zerkovitz Rezsőt felkérte, hogy Aradról is kísérje figyelemmel és utbaigazító tanácsaival a vasuttársaság működését. Kuriozumpéppen különben ide iktatjuk, hogy Magyarorságon Zerkovitz Rezső a legfiatalabb mérnök, aki már vasutat épített.

Zerkovitz Rezső azonban nemcsak szakember és hivatalnok, de vérbeli művészember is. Valóságos kapacitás a zene terén. Kezeli csaknem az összes hangszereket, még pedig nem csekély zsenialitással. Különösen a zongorán virtuóz. Fényes, bravuros technikájával uralkodik a klaviatúrán. Kiváló interpretáló mestere a magyar dainak és prima vista játsza a könnyű operett muzsikát épp úgy, mint a leg-

nehezebb operai zenét. A gyulai hangverseny-látogató közönségnek volt különben alkalma erről a Kálmán Farkas hangverseny keretében közvetlen meggyőződést szerezni. Zerkovitz Rezső egyébiránt konzervatóriumot végzett és évekig volt karmestere Budapesten a műgye-temi zenekarnak s a fővárosi lapok bőven és gyakran referáltak annak idején művészi dirigáló tehetségéről.

Ezek mellett Zerkovitz Rezső a Muusáknak is áldozik. Megáldotta őt jobbik sorsa a zene-szerzés talentumával is, melyben csak igen kevés földi halandó részesül. Vénája gazdag, szinte kiapadhatatlan, alkotásai a formai és tartalmi érték harmonizálásával tűnnek ki s szerzeményeit, — melyek immár közismertek, — változat, eredetiség és szingazdagság jellemel. Zerkovitz Rezső azonban nemcsak jó zeneszerző, de jó zenekritikus is. Nem ragadtatja el magát soha sem a pillanat heve által s impressziót gondosan leszűrve, kifejezést, csalhatatlan tisztasággal, hűséggel tudja mindig visszaadni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: A tolvaj, szimf. (Bérlét C.)
Szerda: Mica báró, vígjáték. Bemutató előadás. (Bérlét A.)
Csütörtök: Mica báró, vígjáték. (Bérlét B.)
Péntek: Ernáni, opera. (Bérlét C.)
Szombat: A bolond, operette. (Bérlét A.)
Vasárnap: Délután: Rab Mátya, operette. Este: A bolond, operette. (Bérlét B.)

* A tolvaj. A legzseniálisabb színpadi kompozíciók egyike, Henry Bernsteinnak *A tolvaj* című színműve. Nemcsak a páratlan színpadismeret, az emberi jellemek mély megfigyelése teszi igen becsessé ezt a darabot, hanem az az előkelő irodalmi stíl is, amelyben megírta Bernstein *A tolvaj*-t. Az elmúlt színházi évadnak egyik slágere volt ez a darab, amelyet most újból műsorra tűz az igazgatóság és holnap, kedden előad a társulat.

* Mica báró. Az eredeti magyar darabok között a múlt évben határozottan kimagaslott a gyöngye átlagból Zboray Aladárnak egy bájos diszenti története, a *Mica báró*. Zboray a maga sajátos romantikájával minden erejét belevitte a darabba, amely a budapesti Vigszínházban zajos sikereket aratott s ma is állandó műsoron van. A főbb szerepeket Harmath Józsa, Körössi Juci, Szilágyi Berta, Marházi, Horti és Várnai játsszák. Az újdonság szerdán kerül bemutatásra és csütörtökön megismétlik a darabot.

* Az Urhegyi—Albert kiállítás. Vasárnap nyílt meg a Weisz és Klein cég elsőemeleti helyiségében az Urhegyi—Albert kiállítás és már az első napon háromszáznál többen látogatták. Örvendetes jelenség és jellemző Aradváros közönségének művészetszeretetére, hogy már ezen az első napon igen sok kép és szobor eladódott. Így Paikert Henrik megvette Urhegyi „Hervadás”-át és Albert „Leánytanulmány” és „Tűzet rakott az eszemadta” című szobrait; Zerkovitz Rudolf megvette Urhegyi „Aldunai részlet”-ét és Albert „Heine szobrát”; Polgár Gyula megvette Albert „Csiky Gergely reliefjét”; Gellért Jenő (Lupény) megvette Urhegyi „Bega partját” és „Révház a Tiszán”-ját, Weisz Hugó pedig megvett néhányat a Jankó Gyula tervei után készült vázából. Remélhetőleg az első nap ily sikere nem fog megette maradni a második és a többi napénak.

* Marsits Rozina Aradon. Marsits Rozina, kinek *A gyermekről* szóló felolvasása iránt általános az érdeklődés Aradon, kedden délelőtt érkezik Aradra. Tisztelői a felolvasás után 8 órakor a *Fehér Kereszt* kistermében baratsá-

gos vacsorára gyűlnek össze. Mindenki étlap szerint étkezik. A Kölcsey Egyesület elnöke sége szívesen látja ott az egyesület minden tagját.

* **Telmányi Emil** hegedűművész f. hó 17-én tartja hangversenyét a Fehér Kereszt nagytermében, melyet a legnagyobb érdeklődéssel vár a közönség, miért is ajánlatosnak tartjuk, hogy az érdeklődők már most gondoskodjanak jó helyről. Előjegyzéseket csakis ifj. **Klein Mór** könyvkereskedésében (Fehér Kereszt-épület) lehet eszközölni.

Öngyilkos ügyvéd.

Sikkasztás miatt a halálba.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 4.

A legutóbbi időben különösen a fővárosban számos ügyvéd tért le a tisztességes megélhetés útjáról és mikor viselt dolgai napfényre kerültek, vagy a halált, vagy Amerikát választotta. Most a vidékről, Temesvárról kapjuk a hírt, hogy egy ottani, Aradon is jól ismert tekintélyes ügyvéd váltókat hamisított, klienseinek reábizott pénzeit elsikkasztotta s mikor a hullámok már már összecsaptak feje fölött s fegyelmi eljárást indítottak ellene, *agyonlőtte* magát.

Az eset részleteiről a következőket jelentik:

Weisz Bernát dr. temesvári ügyvéd ma irodájában öngyilkosságot követett el. Revolverével lökte magát és azonnal meghalt. A lövés zajára elősietők értesítették az öngyilkosságról a rendőrséget, ahonnan csakhamar megjelent az ügyeletes rendőrtisztviselő és a batorági orvos, akik megállapították, hogy a golyó rögtön halált okozott.

Az öngyilkos ügyvéd tettét zilált anyagi helyzete miatt követte el. Szépen jövedelmező, virágzó irodája volt, de jövedelme kevés volt passziójának fedezésére. Weisz költelező életmódot folytatott és miután a szükséges pénzt tisztességes úton nem tudta előteremteni, bűnös manipulációkhoz folyamodott. Hozzányult a kliensek pénzéhez és ügyfelei nevére százezer korona erejéig váltókat hamisított. A kliensek, akik megbiztak Weiszban, eleinte nem gyanakodtak, de rövid idő múlva felünt nekik, hogy az ügyvéd nem juttatja hozzájuk a megnyert perelik révén járó összegeket. A gyanút táplálta az a körülmény is, hogy Weisz az utóbbi időben teljesen elhanyagolta irodáját és az ügyeket nem látta el a kellő pontossággal. Kliensei közül ekkor többen kérdőre vonták Weiszt és miután nem adott megnyugtató választ, elhatározták, hogy *bűnvádi feljelentést* tesznek ellene. A klienseknek ez az elhatározása volt közvetlen oka Weisz öngyilkosságának. A fiatal ügyvéd még egy kétségbeesett erőfeszítést tett, hogy az elsikkasztott pénzeket fedezze, miután azonban hitele teljesen kimerült és így a szükséges összeget nem volt képes előteremteni, ma golyót röpített a fejébe.

Weisz több levelet hagyott hátra, amelyben elmondja öngyilkosságának okát és bocsánatot kér megkárosított ügyfeleitől. Az öngyilkos ügyvédet Aradon is sokan ismerték. Mint ügyvédjelölt hosszabb ideig működött Aradon, **Mittler Izidor dr.** ügyvédi irodájában. Főnöke ügyes, megbízható embernek ismerte és ez volt a híre Temesváron is, ahol ügyvédi diplomájának megszerzése után irodát nyitott, amely csakhamar virágzásnak indult.

Az öngyilkos ügyvédet rokonsági kötelékek fűzték több aradi családhoz, így a **Pollák József** cég baltagjához, **Münz Márton** jónévű aradi kereskedőhöz is.

Megvan a béke.

Megegyeztek az orvosokkal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 4.

Negyvennyolc órai sajnálatos harc és 48 órai fegyverszünet után az aradi ker. munkásbiztosító pénztár és az aradi orvosszövetség között ma létre jött az Aradnak hatalmas munkásjóléti intézménye érdekében annyira kívánatos béke.

Kölcsönös engedékenységgel, kizárólag a több ezer biztosított tag érdekeinek szem előtt tartásával a hadakozó felek fáradtságos tárgyalások és meggyőző érvelések után megtalálták a megegyezésnek azt a módját, amely amellet, hogy teljesen kielégítő az intézmény szempontjából, nem jelent sem győzelmet, sem vereséget a felek egyikére sem. A harcnak illetően befejezése előre látható volt már az ellentétek kiélesedésekor, mert a harcot nem tekintették célnak, hanem olyan kényszereszköznek, amelyet az első adott alkalommal mindkét fél a sutba akart dobni.

Az alkalom a fegyverszünet során adódott. Amikor az orvosi kar méltányos díjazása és a szabad orvosválasztás megfelelő rendszerének módjain felvetődtek, a pénztár és a szövetség vezető férfiai nyomában hozzá láttak a legalább az átmenet idejére tartós béke kovácsolására. A tanácskozások teljes eredményre vezettek, mindkét fél a béke szükségességétől vezéreltetve elfogadta azt a megegyezési alapot, amelyet tovább építve ma estére kész békeművel számolhattak be, nem csupán az érdekelteknek és Arad város közönségének, hanem az egész országnak, amely nagy figyelemmel kísérte a pénztár és az orvosszövetség között fölmerült ellentéteket és az ebből fejlődött konfliktus minden mozzanatát.

Most, hogy elsimultak az áldatlan és csupán kényszerűségből vívott küzdelemnek hullámai, mulasztást követnénk el, ha a legmelegebb elismerés hangján meg nem emlékeznénk ama férfiak odaadó munkásságáról, fáradtságot nem ismerő buzgalmáról, akik, ugyszólván, éjjel-nappal vitakoztak, kapacitáltak, tárgyaltak és érveltek annak a nemes célnak érdekében, hogy mihamarább helyreálljon az intézmény áldásos működését biztosító béke. Mindkét fél részéről első sorban az elnökök, **Cukor László** és **Parecz Gyula dr.** követtek el minden lehetőt, hogy a harc el ne mérgesedjék és ne térjen el arról az ösvényről, amelyről nagyobb áldozatok nélkül vissza lehet térni a kölcsönös megértés útjára. Az elnököknek békés törekvéseikben jeles segítő társaik voltak a pénztár igazgatóságának több tagjában és az orvosszövetség néhány vezető férfiában, akik egy órára sem szüntek meg elnökeiket a békés megoldás keresését célzó nehéz munkában támogatni.

A béke betetőzése a pénztár igazgatóságának ma este tartott ülésén következett be, amelyen egyhangulag elfogadták a lényegében kettős kerületi beosztást, 6 koronás tagonkénti díjazást és a 3200 koronás orvosi követelés elejtését tartalmazó megegyezést. Az ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Az aradi ker. munkásbiztosító-pénztár igazgatósága ma este fél 9 órakor a pénztár helyiségében ülést tartott, amelyen **Cukor László** igazgatósági elnök elmondotta, hogy eltérőleg az igazgatóság utasításától, a 8 pénztári orvosi állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetmény közzétételét elhalasztotta, mert a határozat kimondása után is remélte, hogy sikerülni fog az orvosszövetséggel békés megegyezést létesíteni. E reményében nem is csalatkozott. Az orvosszövetség vezető férfiai több pénztári igazgatóval folytatott tanácskozásai során létrejött egy kompromisszumos javaslat, amelyet az igazgatósági albizottság egy tegnap tartott értekezleten már tárgyalt és elfogadott és amelynek az orvosszövetség részéről való elfogadására az orvosszövetség elnöksége teljes garanciát nyújtott.

Bak Sándor kiküldött titkár fölolvasta ezután a békejavaslatot, amelyről azután hosszabb vita fejlődött ki.

Adler Andor elfogadásra ajánlotta, de annak határozott kijelentésével, hogy a pénztári tagok szempontjából előnyösebb megegyezést nem lehetett létesíteni.

Váradí Alfréd felügyelő-bizottsági tag szerint az igazgatóságnak ragaszkodni kellene a minden korlától ment választáshoz, amelynek jelszavát épen az orvosszövetségek dobták a közvéleménybe.

Buday Gyula fejtegette, hogy a javaslat csak szükséges expediens a béke megteremtéséhez. A harc vállalása a biztosított munkáság érdekében történt s mindkét félre a megegyezésnek ezen megállapított formája ugyanis nem ideális, de kielégítő módon szolgálja a tagok érdekeit. A javaslat elfogadását pártolja annál is inkább, mert az új rendszer szerint a tagoknak módjukban lesz 16 orvos között választani, míg fix orvosok alkalmazása esetén csupán egy-egy orvos kezelésére bizatott volna. Néhány jelentéktelen felszólalás után **Cukor** szavazásra tette föl a javaslatot, melyet ezután egyhangulag az alábbi szöveggel elfogadtak:

1. Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár tagjainak gyógykezelésére nézve kölcsönös megegyezésen a szabad orvosválasztási rendszer lép életbe. Gyakorlat és a pénztári tagok érdekében lévő tekintetek miatt azonban sem a korlátlan szabadválasztás, sem pedig az elvtől tulságosan eltérő kerületi beosztás rendszere, hanem a rendszernek az a módja valósíttatik meg, amely szerint Arad-Gáj kivételével két kerületre osztatik és a pénztári tagok csupán az egy-egy kerületben lakó orvosok közt választhatnak. Az orvosválasztás a tag részéről megbetegedése időpontjában történik és biztosítottat egy évi időtartamra kötelezi. Kivételes esetekben, amelyeknek fennforgását a vegyes bizottság állapítja meg a tag egy éven belül egyszer orvost változtathat, vagyis az általa már egyszer megválasztott orvos helyett másikat választhat. Ha valamely orvosnál 500-nál több tag jelentkezik, úgy az ezen létszámon felüli tagok kezelésére az orvos nem

kötelezhető. A szabad orvos választás rendszere alapján gyógykezelésre jelentkezett orvosok nyilatkozatai kötelezők és az orvosszövetség biztosítja a pénztárt, hogy az aradi pénztári tagok betegkezelését kerületenként legalább 8-8 aradi orvos fogja ellátni.

2. A kerületi pénztár a tagok gyógykezelésének ellátásáért az orvosszövetségnek tagonként évi 6 kört fizet.

3. A volt pénztári orvosok lemondanak az 1907. jun. 1-től nov. 1-ig követelt 3200 koronáról és a pénztár igazgatóságára bizzák a többlet munka díjazását és az összeg megállapítását, azzal a megjegyzéssel, hogy ezen összeg egy munkásjóléti intézmény céljaira ajándékozzatik.

4. A vegyes bizottság elnöke az aradi orvosszövetség mindenkori elnöke, vagy helyettese.

5. A kötendő szerződés ideiglenes érvényű és érvénye a munkásbiztosító pénztár végleges megalakulásáig terjed.

Az igazgatóság e határozat kimondása után megbizta a Cukor elnökből és Adler Andor, Buday Gyula, Fényes László, Reinhardt Gyula és Bak Sándor ügyvezető titkárból álló albizottságot, hogy az orvosszövetség bizottságával egyetértve nyomban állapítsa meg és szövegezzék meg a kötendő kollektív szerződést. Az első közös ülést holnap, kedden este fél 9-kor tartják meg és az abszolút békés hangulatból következtetve valószínű, hogy már holnap be is fejezik nehéz munkájukat.

Az aradvárosi és megyei szövetség november 7-én rendkívüli közgyűlést tart, a szerződési tervezet elfogadása végett; a pénztár igazgatósága már valószínűleg előbb tart ülést hasonló célból.

A csernovai vérfürdő.

Hogy történt a vérengzés?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 4.

A csernovai vérengzés ügyében a belügyminiszter ígéretéhez képest szigorú vizsgálat folyik, amely valószínűleg teljes világosságot fog deríteni az eddig még kissé homályos esetre. Magának a templom felszentelési ügynek előzményeiről is különböző, egymásnak ellentmondó verziók keringtek.

A csernovai eset előzményeiről hivatalosan az alábbiakat jelentik: Szeptember 1-én a csernovai hívek kérvényt intéztek a püspökhöz, hogy a templomot október 6-án akarják beszentelni. Mint kiderült, ezt a kérvényt még *Hinka* plébános fogalmazta. A püspök a kérvény kézhezvétele után jelentésre hívta föl a rózsahegy-i esperest és ekkor kitűnt, hogy a templom építéséből még adósság maradt fenn és nem történt gondoskodás a templom fentartásáról sem. A püspök erre szeptember 15-én értesítette az esperest, hogy a hívek kérését teljesíteni kívánja, de a templom fentartását biztosítsák. A püspök ezei leiratára az esperes szeptember 30-án válaszolt és értesítette a püspököt, hogy a templom fentartására nézve még nem történt intézkedés. A hívek ekkor újabb kérvényt intéztek a püspökhöz a templom felszentelése iránt, mire a püspök értesítette az esperest, hogy a felszentelés idejének megállapítását későbbi időre tartja fenn, de hogy a híveknek is elég legyen téve addig is, amíg a felszentelés iránt nem intézkedik, a templom megáldásáért *Kuzsinszky* Antal kanonokot

bizba meg, aki mint plébános elődje volt *Hinka*knak.

A templom megáldását október 27-ére tűzte ki a püspök, amiről a hívek október 20-án értesültek. *Kuzsinszky* október 27-én el is indult Rózsahegyre, de utközben egy „szénátor” aláírású sürgőnyt kapott, amelyben arra kérték, hogy ne fáradjon, mert a templom megáldása elmarad. *Kuzsinszky* erre nem folytatta útját, hanem visszafordult. A püspök erről, valamint az ezután történt eseményekről csak a lapok útján értesült. Ennyi a valóság, a többit a vizsgálat fogja kideríteni.

Színház a temetőben.

Haldoklók öröme.

Arad, november 4.

Abból az alkalomból, hogy *Csutak* Károly aradi temetkezési vállalkozó, temetésekre szerződött a színházi énekkart, felkerestem egy halálos betegen fekvő uriembert.

Én: Gratulálok. Onnél boldogabb ember nincs még a szegények házában sem. Gratulálok ó, tisztelt haldokló és irigylem önt.

Ő (örömmel): Hát csakugyan? Azt hiszi, hogy meggyógyulok. Oh mily boldog-ág. Köszönöm önnek, köszönöm.

Én (udvariasan): Engedje meg, hogy számának nevezem, mivel ha nem engedi meg, akkor is annak nevezem. Mert mit gondol ön, mért gratulálok én? Ahhoz, hogy életben maradjon? Ne engedje meg, de ismételtén számának nevezem. Ön félreért. Ha életben maradna, részvételem fejezném ki.

Ő: Nekem?

Én (kacagva): Dehogy. Nem önnek, a világnak. A gratulációm ellenben csakis önnek szól, ön ön boldog ember. Még egyszer gratulálok: ön meg fog halni.

Ő (dühösen): Az ajtó, kérem, jobbra van!

Én (hidegen): Ugy? Eddig azt hittem, hogy balra. Ez különben nem akadályoz meg abban, hogy legközelebb beálló halálához ismételten és melegebben ne gratuláljak. Fogadja üdvözlömetem. Adja át kérem baráti kezzorításomat Szent Péternek is. Ellenben ha a pokolba kerül, tiszteltetem az ördögöt és köszönöm neki, hogy elvitte magát.

Ő: Maga nagyon szemtelen.

Én: Tudok még szemtelenebb is lenni.

Ő (toporzékolva): Hallatlan pimaszság. Egy haldoklónak azt mondani, hogy haljon meg!

Én: Talán a maga kedvéért az egészségesek haljanak meg és a haldoklók maradjanak élve?

Ő (szerényen): Ha lehetne...

Én: J, majd szólok *Steiner* Jakabnak, hogy adjon be indítványt az ügyrend megváltoztatása iránt.

Ő (hálásan): Köszönöm, nagyon köszönöm. Szóval élve maradhatok? Köszönöm, köszönöm.

Én: Bocsánat, nyugtával dicsérje a napot. Akkor köszönje meg, ha meghalt. És ez — örüljön neki — csakhamar be fog következni.

Ő (dühösen): Ott az ajtó!

Én (hidegen): Vegye ugy kérem, mintha már visszajöttem volna az ablakon. Egyebként térjünk a tárgyra, amely ezuttal az ön halála. Elismerem kérem, hogy eddig nem volt érdemes meghalni, de tetszik tudni, változnak a viszonyok. Nem a drágságra célok, amely miatt nem lehet megélni. A drágaság miatt még meg lehet élni, ha van mivel és hitel. Ez ne aggassa önt, emiatt ne haljon meg. Ellenben haljon meg a színházi énekkar miatt.

(Itt megmagyaráztam neki a *Csutak*-féle szénázációt.)

Ő (elragadtatással): Hiszen ez pompás! Bocsánat, most már belátom, hogy igaza van. És az egész énekkar?

Én: Talán attól fél, hogy csak a fel? Bizto-

síthatom, hogy az egész. És ön lesz az első, akit úgy temetnek el. Nem cserélek önnel, de irigylem.

Ő: Köszönöm, most már tényleg belátom, hogy igaza van. (Némi gondolkodás után): Mondja csak kérem, *Rontay Boriska* is énekelni fog?

Én: Ha megkéri...

Ő (ujjongva): O mily boldogság! Akkor érdemes meghalni... És mondja csak, *Szendrey* is ott lesz?

Én: Ha meghívja...

Ő: Pompás. Na, akkor muszáj meghalni... (Hirtelen a fejére üt.) Hopp, egy nagy baj van. Tudja-e ön, hogy én betegpénztári tag vagyok?...

Én: Az orvosok sztrájkjára céloz?

Ő: Arra.

Én (lemondással): Bocsánatot kérek, erre nem is gondoltam. Akkor ön tényleg életben marad. Orvosok nélkül, sajnos, nem lehet meghalni. (Szomorúan el.)

SPORT.

+ Az Aradi Atletikai Klub holnapi házi-versenye iránt élénk az érdeklődés az aradi sportkörökben. A verseny méltó befejezése lesz az atléták eredményekben gazdag nyári sportszezonjának. A futási, ugrási és dobási számokból álló versenyre — mint értesülünk — oly nagy számmal jelentkeztek a klub tagjai, hogy a mérkőzés a fővárosi nagy sportegyletek versenyeként képét fogja mutatni, eredmény tekintetében pedig előreláthatólag kiválóat fognak elérni a fővárosiak fölött a f. év folyamán oly sokszor diadalmaskodó atlétáink. Az érdekesnek ígérkező verseny az A. A. K. Török Gábor-ncai sporttelepén délután pont 2 órakor veszi kezdetét és trenningjegy váltása mellett tekinthető meg.

+ Vívás a liceumban. Az „Aradi tornaegyesület” vívószakosztálya ma este 6 órakor kezdi meg működését a liceumi tornacsarnokban. A vívóórák hetenként háromszor u. m.: kedden, csütörtökön és szombaton este 6-8 óráig tartanak. A vívást *Neumer* József főreáliskolai tornatanár vívómester tanítja. Jelentkezni lehet a jelzett napokon este 6-7 óráig a liceumi tornacsarnokban. Az elnökség.

Polónyi megint fordul.

Valami készül.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 4.

Polónyi Géza a pénzügyi bizottság mai ülésén kijelentette, hogy aláveti magát a kiegyezés kérdésében a függetlenségi párt határozatának: vagyis megszavazza a kiegyezést. Szóval a veszélyes férfiú ismét fordított egyet a köpönyegén; úgy látszik, már megszűntek azok az okok, amelyek miatt *Wekerlével* a minap összezdült s most szent a béke.

Annyi bizonyos, hogy Polónyi most ismét zavart akar csinálni. Tudvalevő, hogy az exminiszter csak zavarosban szeret halászni s valószínű, hogy mostani viselkedése mögött is valami rejtett célzat lappang, amit csak a jövő fogvilágossá-ra hozni.

Tudósításunk a mai politikai eseményekről:

A néppárt bizalmas értekezleten foglalkozott a kiegyezés kérdésével és a függetlenségi pártnak eddig tanúsított magatartásával. A párt tagjai úgy állapodtak meg egymás között, hogy csak abban az esetben szavazzák meg a kiegyezési javaslatokat, ha azok megszavazását a függetlenségi pártban pártkérdéssé teszik, ellenkező esetben ők sem foglalnak állást a kiegyezés mellett.

Rakodczay Sándor horvát bán a hét közepén Budapestre érkezett, hogy a kormánynak az új osztályfőnökök kinevezése tárgyában előterjesztést tegyen. A kinevezéseket e hó első felében publikálni fogják.

*

A pénzügyi bizottság ma folytatta a kiegyezési javaslatok tárgyalását.

Polónyi Géza kijelentette, hogy a bizottság múlt üléséről közölt tudósításba hiba csuszott be. Ő mondta ugyan, hogy a szerződésben benne van az ischli klauzula, de ezt nem a nyilvánosságnak mondotta. Örömmel elismeri, hogy a kormánynak sok nehézsége volt az egyezség megkötése tekintetében, ha mégis kritikát gyakorol, az az oka, hogy, mint a bizottság tagja, kötelességének tartja véleményét kifejteni. Ő különvéleményt írásban nem terjeszt elő, ezt tudatosan teszi, mert, mint a függetlenségi párt tagja, a párt határozatához fogja magát tartani. Paradoxonnak tartja alkotmányjogi biztosítékoknak nevezni olyan javaslatokat, amelyekről előre az a hír járja, hogy rajtok változtatni nem lehet. Az előzetes szentesítés mindig perhorreskálandó, ez azonban egyáltalán sehol sem olyan veszélyes, mint a külföldi államokkal kötött szerződéseknél.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy az előzetes szankció nem abuzus, hanem előzetes felhatalmazás törvényjavaslatok beterjesztésére, mely a közjogi renden alapul. A király felhatalmazza a kormányt a javaslatok beterjesztésére.

Ezután folytatták a vitát az egyes részleteknél.

Holló Lajos hangsúlyozza, hogy csak azért járul hozzá a kvóta felemeléséhez, mert az ország joga az önálló nemzeti bank felállításához teljesen sértetlenül fennáll.

Popovics, Wekerle és Földes Béla szakszerű felvilágosításai után a bizottság a kereskedelmi szerződések becikkelyezéséről szóló javaslatot elfogadta. A többi javaslatokat a bizottság holnap tárgyalja.

Eltűnt aradi nagyvállalkozó.

A bukás elől.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 4.

Arad kereskedői és ipari világának szomorú szenzációja van. Egy valaha igen jómódu nagyvállalkozó, aki még a közelmúltban is a legjobb üzleti hírnévnek örvendett, a napokban eltűnt Aradról, valószínűleg véglegesen. Itt hagyta megkezdett vállalatát s azokkal együtt hitelezőit is, akik tízezrekre menő pénzüket veszítették el a vállalkozó eltűnésével.

A szóbanforgó vállalkozó főleg utcaburkolásokkal foglalkozott s összeköttetésben állott a várossal is, amely több munkával az ő cégét bízta meg. Az eltűnt már idősebb ember volt s noha ő még a legkeményebb munkától sem riadt vissza, fia már az aradi aranyifjuság tagjai közé került. Ez nagyon hizelgett az öreg embernek, aki sok pénzt költött fiára.

A legutóbbi idők nehéz pénzügyi viszonyai azonban erősen megviselték a vállalatot, úgy, hogy az utóbbi időkben a vállalkozó már nem bírt kötelezettségeinek rendesen eleget tenni. A vállalatban tízezrekre menő összeg fektült, de a régi módú ember nem igen ve-

tett üzleti könyveket s a legutolsó időben azt vette észre, hogy amennyiben fizetéseit kénytelen lenne beszüntetni, kriminális pert kapna a nyakába: a könyvekkel nem bizonyítható üzleti veszteségeket a hitelezők a maguk megkárosítására irányuló manipulációnak tartanák. Pedig a fizetésképtelenség már elkerülhetetlen volt. A vállalat hitele végképpen kifogyott s a napokban megtörtént, hogy az aradi bankok nem akartak leszámolni egy, a vállalkozó aláírásával ellátott 300 koronás váltót sem.

Mindezekhez hozzájárult, hogy a vállalkozó legmeghittebb embere, egy hozzá közelálló fiatalember nagy összegek erejéig károsította meg az eltűnt iparost. Az illető, aki meg volt bízva azzal, hogy egyes utcákban folyó kövezéseket vezessen és ellenőrizzen, megbízójának naponta több munkabért és több munkást számított fel, mint amennyivel tényleg dolgozott. Ily módon gyakran igen nagy összegeket vont el az üzlettől s így történt, hogy a legjobbaknak látszó vállalkozások is veszteséggel végeztek.

A napokban már nem lehetett tovább halasztani a fizetésképtelenség bejelentését, amely mögött azonban ott állott a család bukása s a meghurcoltatás réme, sőt a fogházbüntetéstől való félelem is. Így történt, hogy a vállalkozó nem is jelentette be fizetésképtelenségét, hanem anélkül, hogy bárkinek is szólt volna, magához vette azt a kis pénzt, amit fel tudott hajszolni s azzal elutazott Aradról. Hogy hová, azt nem mondotta meg senkinek.

Azóta semmi hír nincs róla. Valószínű azonban, hogy az eltűnésnél érdekelt hitelezők nem hagyják annyiban a dolgot s lehet, hogy már a holnapi nap folyamán bünygyi zárlatot vezetnek a vállalkozó itt maradt holmijára.

A tüdővész gyógyítható.

Aknamunka egy orvos ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 4.

A fővárosban napok óta egyébről se folyik szó, mint egy magyar orvosnak: Wettenstein József dr.-nak a tüdővész gyógyítása körül elért eredményeiről. Wettenstein nyilvánosságra bocsátotta, hogy a tüdővész gyógyításában egészen új utakon jár és hogy kísérletei minden várakozást felülmúlnak. Ám az orvosok egy része, amely az *Orvosi Újság* című szaklap körül csoportosul, charlatánságnak minősítette Wettenstein kísérleteit, nekítámadt, sőt fegyelmet indított egy másik orvos ellen, aki szanatóriumtulajdonos és mint ilyen meggyőződéssel Wettenstein gyógyítási módjának sikereiről, cikket írt Wettensteinről és rendszereiről, amelyre felhívta az orvosi körök figyelmét.

Az eddigi herce-burcának az az eredménye, hogy lassan konkrét mederbe fog rövid idő alatt terelődni Wettenstein ügye. Egy hírlapíró előtt Wettenstein ugyanis kijelentette, hogy az esetben, ha elzárják tőle a kórházi kísérletezés és bizonyítás lehetőségét, még egy utolsó próbát tesz, mielőtt a továbbiakra véglegesen elhatározná magát. Ő maga fog össze hívni egy orvosi konziliumot, hogy első sorban is preparatumaikat megmutathassa. Ezzel egyúttal azt akarja elérni, hogy a szakemberek nagyobb rétege konstatalhassa kísérleteit s módjuk legyen az ellenőrzés fokozottabb éberségére. Ennek megtörténte után szerének ártalmatlan voltát fogja demonstrálni s személyes ellenőrzésével kollégáit a comainnal való kezelésbe beavatni.

— Mindenekelőtt itthon akarok maradni, mert magyar ember vagyok — mondta Wet-

tenstein. — Ha nem lehet, akkor tovább megyek. Bármilyen szigorú és előkelő tudományos fórum elé kerüljek, megállom a helyemet. Gondolhatja, hogy nem mernék ilyen vakmerően beszélni, ha évek kísérleteinek eredményei nem volnának mögöttem. Ezt ma is állítom és mindennap. Ha nekem reklámra és olcsó sikerekre volna szükségem — ahogyan némelyek állítják — akkor nem ezt a módot választottam volna az érvényesülésre. Én nem a lapok hirdetései között keresem az igazamat, hanem a tudósok fóruma előtt. Ezt tartom egyenes és az önéretemhez méltó eljárásnak. Ha kiderül, hogy valótlan volt, amiket állítottam, egész életemre tönkre vagyok téve. Köznevetség tárgya leszek, elvesztettem az egész világ bizalmát s úgy fognak rám mutatni, mint egy pórul járt szédelőre, akinek nem sikerült becsapnia a világot. Mindezeknek a tudatában vagyok, mikor azt állítom, hogy a tuberkulózis gyógymódja terén én többet tudok elérni, mint a mai orvostudomány. Ha Magyarországon úgy fogják találni, hogy én itt felesleges vagyok, az sem bánt. Elmegyek Berlinbe és Párisba, mert lehetetlennek tartom, hogy akkor, mikor pozitív bizonyítékokkal állok elő, ott is bolondnak vagy kuzulónak tartsanak.

A közönség nagymérvű érdeklődését bizonyítja az az eset, mely tegnap játszódott le Wettenstein lakásán. Egy állam-tisztviselő — akit Wettenstein sikerrel kezelt — kereste föl és tudatta vele, hogy az esetben, ha Magyarországon nem tudna teret találni, egy társaság hajlandó bármelyik pillanatban tizezer koronát rendelkezésére bocsájtani, hogy kísérleteit külföldön folytathassa.

HIREK.

Ősz végén.

Fekete vagy és én imádlak,
Meleget árasztasz felém,
Te vagy, — ezt rég-n konstatáltam, —
A legdrágább a földtekén.

Tudom, ha egyszer odajutnál,
Hogy lásd lakásom négy falát:
Írántad érzett szenvedélyem
Egetve, gyujtva hatna rád.

Miért, hogy soha el nem érlek,
Miért hogy nem lehetsz enyém?
Miért vagy drága, méregdrága
Óh szivem ideálja, — szén?! — zab.

„Hier!“

Arad, november 4.

Kétfogatun és gyalog, de lehetőleg kétfogatun, jámbor civilarcok harcias szemöldökösszevonással és a nagyhidegben is izzadva a szokatlan, nehéz csákó alatt, fel-alá száguldtak ma reggel az Andrassy-téren és a József főherceg uton. Ma volt a tartalékos tiszték nagy napja: a tisztí főszemle: a Haupttrapport, vagy ahogy még nevezik: a „Hier!“ napja. Legvilágosabban: a ruhaszemle. Azért is volt a korzó véges-végig messzire illatos a naftalintól. Ezen a szemlén ugyanis főképen azért kell megjelenniük a tartalékos és nyugdíjas tiszteknek, katonai állatorvosoknak, hivatalnokoknak és kezelőtisztnek, hogy megmutassák kifogástalan ruházatukat. Tehát főképen ilyen célból gyűlt össze ma reggel a várban vagy 40—50 tartalékos tiszt, s ezért, kétségtelenül ezért öltöttek oly marcona arckifejezést a korzón és a várban lévő tisztí kaszinó helyiségében, mikor Buchmann Miklós százados előtt megjelentek, ki egyenkint mérte végig szigorú, vizsgáló szemmel az elébe összevert bokával toppa-

nókat, sorra, ahogy *Wawrik* Jóna hadnagy felolvasta nevüket a listából.

A szolgálati szabályzat első részének valamelyik pontja értelmében a megszólított „hier“-rel tartozik felelni. Ezt azonban a megjelent tisztek egyike, talán szórakozottságból elfelejtette megtenni, s a százados ezért megújráztatta vele a jelentkezést. Egyéb baleset nem történt, s a nagy szemle, mely délelőtt 9 órakor kezdődött s melyre mindegyik megjelenni köteles dobogó szívvél s éppen azért külsőleg marcona magatartással vonult fel, vadonat új, vagy uraságoktól levetett uniformisában, már tizenegyedfél órakor véget ért. S a tarka uniformiskavarodás, — mert volt ott tüzér, huszár, vadász, szekerész, gyalogos, meg miegymás — a megkönnyebbülés sóhajával lassan szétoszlott.

A szemle befejezte után a legtöbb tartalékos tiszt mód felett örült, hogy uniformisát egy évre legalább, újra visszahelyezheti, jól benaftalinozva persze, a szekrénybe, de akadt köztük olyan is, ki viszont mód felett örült annak, hogy ime alkalma nyílt, hogy magát uniformisban láttassa s így még a késő esti órákban is láttunk elszórva itt ott tartalékos tiszteket, arcukon ugyanavval a marcona kifejezéssel, melylyel reggel a várba felvonultak.

(F—e.)

— **Berlini hangok a királyról.** *Berlinből* táviratozzák: A Nordd. Allg. Zeitung 6. felsőge I. Ferenc József császár és király felgyógyulása alkalmából a következőket írja: Németország népének összessége osztja azt az örömet, amelyet Ausztria-Magyarország népe érez a felség felgyógyulása alkalmából és azon óhajának ad kifejezést, hogy I. Ferenc József császár és király bölcs és igazságos uralma még sok éven át örvendeztesse meg a habsburgi monarchia népeit.

— **Frangepán és Zrinyi hazaszállítása.** *Bécsujhelyről* jelentik: A plébánia templomban halottak napján az itt nyugvó *Zrinyi* és *Frangepán* lelkiüdvéért mise volt, amelyen több magyar és horvát képviselő vett részt. Mise után a horvátok a polgármesternél tisztelegtek és beszédet intéztek hozzá. A polgármester válaszában kijelentette, hogy a két horvát nemzeti hősporaik Zágrábra való szállítása ellen Bécsujhely városi tanácsa nem fog akadályokat gördíteni.

— **Tanítók sztrájkja.** *Óbecséről* táviratozzák: Az erős fagy következtében a néptanítók kénytelenek voltak a tanítást beszüntetni, mert a község nem fűteti az iskolákat. A tanítók különben is elégedetlenek, mert az 1-én esedékes fizetéseket még ma sem kapták meg. Tegnap értekezletet tartottak és elhatározták, hogy addig, míg fizetést nem kapnak, az előadásokat semmi körülmények között nem tartják meg. A felekezeti községi iskolákat az állam segítyezi ugyan, azonban sem a község előljárósága, sem az állam felügyelő a közoktatással nem törődik. A tanítók száma 85, akik bejelentették az előljáróságnál a munka beszüntetését.

— **Az első hó.** *Kézdivásárhelyről* táviratozzák: Két napig tartó hideg, esős idő után vasárnap hóivatar és szél volt. A környék hóval van borítva. Az idő hideg.

— **Házasság.** Ifj. *Korom* György, a soproni állami polgári iskola tanára, holnap, kedden délután öt órakor vezeti oltárhoz az ágostai evangélikus templomban *Frint* Lajos ág. ev. lelkész leányát, *Olgát*. Az ifju párt a menyasszony édesatyja adja össze.

— **Tiszti Lajos beteg.** A közönség bizonyára szomorúan veszi hírül, hogy *Tiszti* Lajos, az aradi újságírók érdemes dayenje és a heti tárcák klasszikus humoru *Tuske Tóni*-ja több nap óta súlyos beteg. *Tiszti* Lajos, aki az újságírás idegölő munkájában testi frisse-

séggel, üdén maradt szelemi erőben érte el a fehér kort, nyakán súlyos furunculust kapott, amely több ízben fájdalmas műtétet tett szükségessé. A betegen fekvő író ágyát a tisztelők és barátok nagy száma keresi föl, akikkel az aradi közönség együttérez a reményben, amely az 6. mielőbbi teljes föllábadását várja.

— **A családirtó.** *Stuttgart-ból* táviratozzák: *Raith* Keresztély építópallér tegnap délután feleségét, három gyermekét, szeretőjét és azután önmagát revolverrel agyonlőtte. Ma reggel, mikor az egész családból senkit sem láttak a házbéliek a lakásból kijönni, rendőrt hívtak, aki föltörte a lakást és hat holttestet talált a földön.

— **Halálozás.** *Vannay* János dr. aradi ügyvéd ma délután meghalt. Hosszabb ideig szenvedett gége tuberkulózisban és ez is okozta halálát. Az elhunytban *Vannay* Gyula városi tanácsnok fivérét, *Krispin* József, az aradi zenede igazgatója vejét gyászolja. *Vannay* János dr. maga is nagy zenekedvelő és a zenekedvelő egyesületnek titkára volt. Halála városzerte nagy részvényt keltett.

— **A héreslegény és a kisasszony.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: Néhány hete megírták a lapok, hogy *Fehér* Imre héreslegény öngyilkossá lett, mert beleszeretett egy zsidó-vallású urilányba. Most azt jelentik nekünk, hogy a fiatal hölgy, akit *Kohn* Arankának hívnak, s *Kohn* Lázár földbirtokos leánya, tegnapelőtt éjjel kilopódzott a temetőbe s *kedvese* *sírnán agyonlőtte magát*. Ma temették el.

— **Meghalt a legöregebb makói.** *Makóról* írják: Tegnap meghalt Makón *Veisz* Lea asszony 104 éves korában. *Veisz* Lea egész életén át nyomorgott és sohasem volt beteg. Magas kora ellenére jól látott, kitűnően hallott, észjárása teljesen józan volt és mozdulatai is fürgék voltak. Öt nappal ezelőtt kezdett betegeskedni, míg tegnap minden haláltusa nélkül meghalt.

— **A csernovai sebesültek Budapesten.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: A csernovai zendülés négy áldozatát, névszerint *Kulla* József tutajost, *Csibulka* Jánosné csutkói lakost, *Kutcsera* András és *Remény* György gyári munkásokat a rózsahegy-i csendőrség intézkedésére Budapestre szállították. A négy sebesült ma reggel érkezett a fővárosba. Valamennyit a Rókus kórházba vitték. Legsúlyosabb *Kulla* József állapota. A többiek felépülésében biznak az orvosok.

— **Az új építészeti szabályrendelet.** A város építészeti bizottsága holnap, kedden délután három órakor, az új építészeti szabályrendelet tárgyában ülést tart.

— **Ki informálta Björnsont?** A „Nap“ mai számában leleplezi azt az embert, aki *Björnsont*, a híres norvég költőt a felvidéki pánszláv mozgalomról és a magyarországi nemzetiségek elnyomásáról informálta. A „Nap“ állítása szerint *Makovitzki* Mihály volt az, aki *Björnsont* a hazai állapotokról tájékoztatta. *Makovitzki* néhány évvel ezelőtt Zsolnán, mint orvos működött, majd Rózsahegyre került. Itt állandó összeköttetésben állt a pánszláv mozgalom vezetőivel, sőt maga is az akció egyik irányítója volt. Lakásán gyakran titkos összejöveteleket tartottak, lázította a tótokat, röpiratokat terjesztett köztük, amelyekben a nagy szláv b. rodalom eszméjét propagálta, továbbá *Tolsztoj* és a cár képeit osztogatta. Egy ízben feljelentés folytán házkutatást tartottak nála és lakását zsúfolva találták lázító röpiratokkal. *Makovitzki* ellen ekkor bünvádi eljárást tettek folyamatba, de ő a büntetés elől külföldre menekült. Így jutott el Oroszországba *Tolsztoj*hoz és most is onnan folytatja agitációját, amelynek látható eredménye a legutóbb *Csernován* történt gyászos kimenetelű templomszentelés. *Tolsztoj*t sikerült megnyernie a pánszláv esz-

mének, tőle kapott ajánló levelet *Björnsont*hoz is és az ő iniciatívájára írta meg *Björnsont* tímadó cikkét *Apponyi* erőszakosan magyarosító népoktatási politikája ellen.

— **Pusztító felhőszakadás.** *Sanfranciscóból* táviratozzák: Az ideérkezett „Curacao“ gőzös azt hozta hírül, hogy október 14-én *St. José* del Cabo mexikói helységben egy felhőszakadás alkalmával 16 ember életét vesztette, 50 házat pedig a 12 óráig tartó vihar elsodort. Több embert a vihar a tengerbe sodort, másokat a beomló épületek temettek el.

— **A makói tisztviselők nyugdíja.** *Makóról* jelentik: Makó város tisztviselői már régen kérik a képviselőtestülettől, hogy tisztii nyugdíjintézet állíttassék fel, kérelmük teljesítését mindeztideig azonban pénzügyi szempontok hátráltatták. Most a kormány segítségével Makó város létre fogja hozni ezt az áldásos intézményt, amennyiben azt az évenkénti 20,000 koronát, amelylyel a város az itteni állami gimnázium fenntartásához hozzájárul, a nyugdíjintézet céljára kérte átengedni a tanács a kormánytól. A kormány Makó város kérelmét azon kikötéssel hajlandó teljesíteni, hogy a visszaengedett 20,000 koronából 10,000 koronával dotáltassék évenként a nyugdíjintézet, a másik 10,000 korona pedig esetleges kulturális szükségletek fedezésére fordítandó. Az évi 10,000 korona dotáció a tisztviselők járulékaival és azaz az összeggel, amelyet Makó város már eddig gyűjtött, a tisztviselők nyugdíjintézete biztos alapokra lesz fektethető.

— **Földrengés.** *Szamarhandból* táviratozzák: Éjjel fél 3 órakor erős földrengést éreztek itt. A lakosság rémülten szaladt az utcára. A földrengés nem okozott károkat.

— **Hazardjátékok Aradon.** *Moldován* Odön rendőrhadnagy vasárnap este egy aradi kávéházban hazardjátékosokat leplezett le. A bankban lévő pénzt lefoglalta és a játékosokat előállította. A kávéházban még több asztalnál játszottak, de ezeknek a játékosoknak sikerült a kártyát és a pénzt még idejekorán eltüntetni és így nem lehetett őket tetten érni.

— **Szerelmi dráma.** *Temesvárról* jelentik: *Lers* József vasúti kalauz hosszabb ideig viszonyt folytatott egy temesvári asszonnyal. Az utóbbi időben azonban szerelmét elhanyagolta s néhány héttel ezelőtt megnősült. Ma régi szeretője megleste s heves szóváltás után *Lers* Józsefet re. olverrel agyonlőtte, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. Mindketten rögtön meghaltak.

— **Előléptetések a máv.-nál.** Az aradi államvasutak üzletvezetősége területén november elsejével *Homonnay* Nándor főellenőr, aradi állomásfőnök felügyelővé kineveztetett. Továbbá előlépett *Csákváry* Lajos főellenőr, szolnoki forgalmi főnökhelyettes, *Bedeus* Károly báró főellenőr, az állomások üzleti kiadásai központi ellenőrségének vezetője és *Fenster* Alajos főmérnök, szolnoki főházai főnök; *Nagy* Gusztáv dr. piskii telepörvos, *Szöke* Rezső ellenőr, *Fabian* Gyula mérnök, *Susnak* Rezső ellenőr, *Dobinay* Gyula mérnök, *Szabó* Norbert, *Muzsina* József és *Vértes* Henrik hivatalnokok. *Surda* Emil, *Gairinger* Márkus Adolf, *Török* Kálmán mérnökök, dr. *Vass* István fogalmazó, *Hirsch* Adolf dr., *Badzey* Viktor dr. fogalmazók, *Nemeskay* Viktor, *Burgics* Vilmos, *Hugyecz* János, *Toldy* László, *Nutiu* V. János hivatalnokok.

— **A gyilkos vonat.** *Amsterdamból* táviratozzák: Tegnap este az *Utrechtből* érkező gyorsvonat *Hilversum* mellett négy embert gázolt el, akik a töltésen akartak átmenni. Az elgázoltak közül három azonnal meghalt, a negyedik súlyosan megsebesült.

— **Barnum felszámol.** *Londomból* jelentik: *A Barnum* és *Bayley* féle nagy cirkusz, amely körútjában néhány évvel ezelőtt Magyarország

nagyobb városaiban, így Aradon is járt, fizetés-képtelen lett. A tulajdonos részvénytársaság Londonban tartott ülésén elhatározta a felszámolást, miután az utóbbi évek mérlegéből kitűnt, hogy a cirkusz nem képes reuzsálni.

— **Rejtelmes öngyilkosság.** *Budapesti* tudósítónk jelent: Tegnap reggel a kerepesi úti temetőben egy jól öltözött, mintegy 30 éves férfi öngyilkossági szándékkal *mellette lőtte magát.* Súlyos sebével a mentők a Rókus kórházba szállították, ahol eszméletlenül fekszik s így eddig ki sem volt hallgatható. A rendőrség megállapította, hogy az illetőt *Haller Farkasnak* hívják és hogy berlini mérnök. Táviratoztak a berlini rendőrséghez, ahonnan azonban értesítés még nem érkezett. Érdekes, hogy az öngyilkos mérnök szombaton a *Pester Lloyd* szerkesztőségéhez levelet intézett, amelyben bejelenti szándékát és öngyilkosságának okául *amerikai párbajt* sejtet.

— **Próba a városházán.** A keddi felolvasás második p n-ja *Wagner János* előadása a növények szerelméről. A kiváló botanikus néhány vetített képpel is fogja szemléltetni előadását. Ebben *Rozsnyay József* dr. is fog neki segíteni az ő kitűnő vetítógépével. Tegnap délután tartották meg a próbát a városházán. A képek szöveg nélkül is hatásosak voltak.

— **Tűz egy naftabányában.** *Lemberg*-ből táviratozzák: Egy újsághír szerint *Boriszlavban* a *Schiffmann* cég egyik naftabányájában egy tárna teljesen kiégett. A furómaster és segédje a lángokban életüket veszítették. A harmadik munkás életveszélyes égési sebeket kapott.

— **Közgazdasági lyra** Egy helybeli iparvállalat költői hajlamu tisztviselője, aki ha kell, búzát vásárol, ha kell, bort ad el, ha kell, részvényeket cserél, vagy lantot penget, sehogysem volt megelégedve a vajszállítójával. Vagy rossz vajat kapott, vagy keveset. Végre is megunt a dolgot és a következő klasszikus stancákban rőtta meg a szállítót:

„Komoly panaszra kell kinyitni számat,
Amit küldöttek, nagyon rossz a vaj.

A teheneket öli tán a bánat,

Vagy nem ad elég tejet a bivaly?

Ha szárazság van, ajánlom korpánkat

Jó pótlékként, ha csupán ez a baj,

Ad a tehen ettől majd több tejet

S ön nem kap többé ilyen levelet.“

Hogy a szállító megszívlelte-e ezeket a komoly, közgazdasági alapon írt stancákat, arról hallgat a krónika.

— **Tűz a temetőben.** A szegedi alsóvárosi temető külső részén, a szegényesebb sírok között szokatlan, megdöbbentő dolog történt mindenszentek délutánján. Mikor a temetőre ráborult az alkonyati homály, a sírok között vörös lángok csapnak fel. A tűz nyomán velőtrázó sikoltás hasított az ünneplő csöndbe:

— Segítség, segítség!

Az emberek megdöbbenve futottak a magasan lobogó láng irányába. A látvány kísérteties, dermesztő volt. Az egyik sír égett. A tölgyfakereszt és a rajta levő művirág koszorúk táplálták a tüzet. Az égő sír mellett pedig egy égő öregasszony sikoltozott. Néhány bátor ember az aszony segítségére sietett. Letépték lángoló ruháit. A szerencsétlen anyóka ekkorra már borzalmas égési sebeket szenvedett. Az emberek az öregasszony megmentése után a sirtüzet oltották el. A szerencsétlenül járt öregasszonyt *Bezdán János* nének hívják s az alsóvárosi tanyákra való Negyven évvel ezelőtt

elhalt ura emlékezetének áldozott, mikor a bal-eset érte. Szegénységéből kitelő olcsó művirág koszorúkkal rakta meg a korhadó fejfát, melynek két végén mécses gyújtott. A kis áldozati láng valahogy belekapott a koszorúba, ami azután a keresztfát gyújtotta meg. Az öregasszony elakarta oltani a tüzet, de a tűz lángborította az ő ruháit is. Bezdánné sérülései igen súlyosak.

— **A román jobbágytörvény.** *Bukarest*-ből táviratozzák: A legutóbbi trónbeszédben kihirdetett reformok megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság holnap fog a belügyminiszteriumban összeülni és tanácskozásainak sorozatát a mezőgazdasági szerződésekre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásával megkezdeni. E törvényjavaslat a mezőgazdasági szerződések egyszerűsítését célozza, a melyek jelenlegi komplikáltsága a kötelezettségek tekintetében, oka az előfordult számos visszaélésnek; a törvényjavaslat másrészt kerületi bizottságok létesítéséről kíván gondoskodni, a melyek egy mezőgazdasági felügyelőből, két személyesen gazdálkodó földbirtokosból és két bérlő-parasztból állanak. A bizottságok minden egyes kerületben megállapítják a bérminimumot, a legmagasabb bérösszeget és a legmagasabb munkateljesítést, három évi kötelezettséggel. A megállapított béreket a legfelsőbb mezőgazdasági tanács, a mely a király által kinevezett öt tagból áll, vizsgálja felül és hagyja jóvá. A törvényjavaslat gondoskodik továbbá arról, hogy a községeket legelők szerzésére kötelezze, — továbbá intézkedésekről, a melyeknek célja volna a földműveseket arra buzdítani, hogy földjeiket minél jobban műveljék meg. A törvényjavaslat gondoskodik az összes garanciákról, hogy a földművesek kiszípoiyozását és a bérelt föld hamis kimérését megakadályozza. A szerződések betartására a szigorú ellenőrzés alatt álló és szigorú büntetésekkel sújtható mezőgazdasági felügyelők tartoznak ügyelni. Vándorbírák dolga lesz az e körül támadó vitás eseteket gyorsan elintézni.

— **A Kölcsey-egyesület könyvtára** kedden a felolvasás miatt zárva lesz. Legközelebbi könyvtári óra csütörtökön délután 4–5-ig.

— **Lipót király lába és Belgium.** A belgák tudvalevőleg nagyon el vannak keseredve amiatt, hogy az öreg, de vidám Lipót király már ide s tova három hónapja távol van az országtól. A fiatal szívű fejedelem Páris mellett levő kastélyában lakik s mindennap automobilon jár be a francia fővárosba. Nem mulatni jár be, hanem Sourelt, a híres francia orvost keresi fel. Mert Lipót király beteg. Makacs seb van a lábán. A *Matin* egyik munkatársa a napokban beszélt is vele bajáról a Sourel fogadószobájában s Lipót ez alkalommal érdekes nyilatkozatot tett az újságíró előtt:

— Hallottam, mondotta, hogy népem zu golódik, a miért oly sokáig maradok távol. No hát ez szóbeszéd. Mindenki tudja Belgiumban, hogy beteg vagyok, hiszen itt van mellettem udvari orvosom is, a kinek tanácsára Párisba jöttem. De még ha igaz is volna, amiről beszélnék, akkor sem tehetek róla, mert ha Belgiumnak nem fáj az, hogy nekem fáj a lábam, nekem mindenesetre fáj.

A *Matin* még csak azt teszi hozzá a király szavaihoz, hogy a belgák nagyon rosszul tessik, ha neheztelnek uralkodójukra, mert Lipót király ezuttal csakugyan jobban sántikál.

— **A Pickwick-klub.** A Révai Testvérek cég most *Dickensnek* a Pickwick-klub című regényét adja ki *Hevesi Sándor* kitünően gondos, stilszerű, művészi fordításában. Bizvást állíthatjuk, hogy Anglia sajtószerű életének társadalmi, tudományos és politikai vonatkozásairól semmi leírás oly biztosan nem tájékoztat, mint a jeles klub hiteles papírjai. S emellett ez a legmulatságosabb olvasmány, amelynek írása közben magát Dickenset is elfogta a „kiolthatatlan nevetés”, melyről Homérosz beszél. A diszes formájú könyvnek 8 korona az ára. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

— **Betörés.** Az aradi tornaegyesület helyiségeibe szombaton éjszaka ismeretlen tettesek betörték és több ruhaneműt vittek el.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálóbizottsága** november hó 10 én Aradon képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez Arad, Tökölly-tér 6b. szám I. emelet nyújtják be.

— **Hadat üzent** minden bajnak az Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz, mely az emberek védője, segítője akar lenni Készíti az Első Alföldi Cognacgyár r. t. Kecskeméten. 2608

— **Rovarpor,** bolhák, logyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Esküdtszéki tárgyalás.** Az aradi esküdtszéki bíróság ma tárgyalta *Argyelán János* módosi parasztember bűnyűjét. *Argyelán János* augusztus hóban a módosi határban megtámadta *Ráska András* módosi gazdaembert és felszólította, hogy adja át a pénzét. Mivel *Ráska* ellenkezett, *Argyelán* leütötte és a nála levő husz korona husz fillér készpénzét elrabolta. *Ráska* így adta elő a tényállást, de minthogy tanu nem akadt rá, az esküdtszék a vádlót bizonyítékok hiányában *felmentette.*

§ **Tanárok és mamák.** A nagyváradai iskola volt tanára, *Alvinczy Sándor* könyvben, hírlapokban sokat foglalkozik tanügyi állapotainkkal s erről szóló írásaival nagy feltűnést keltett. De kellemetlensége is sok volt emiatt. Nemrég azt írta *Alvinczy* egy fővárosi napilap hasábjain, hogy Nagyszombaton, az érseki gimnáziumban olyanok az állapotok, hogy ha egy maturáló diák nem akar elbukni, ezt csak akkor érheti el tanárnál, ha szép mamája van s ez hajlandó — elukni. A tanári kar sajtópört indított s a budapesti törvényszék ebben az ügyben, *Szepessy* bíró elnöklésével, mára tüzte ki a tárgyalást. Itéletozataira azonban nem került sor, mert az ügy elbírálására a törvényszék, tekintettel arra, hogy a panaszos tanári kar közmegegyeztetést teljesít, az esküdtszéket mondta illetékesnek. Az esküdtszék fog most a per tárgyalására határnapot tűzni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Amatőröknek. Felkérjük mindazon amatőr fényképészeket, akiknek valamely aktuális eseményről sikerült felvételeik vannak, sziveskedjenek azokat kiadóhivatalunkba beküldeni, az Aradi Közlöny képes nagy naptárában való reprodukálás céljából.

Összes vidéki levelezőinknek. Sziveskedjenek a községükben található mindennemű állami hivatalok hivatalnokainak névsorát lehetőleg rögtönösen közölni kiadóhivatalunkkal. Sziveskedjenek ezenkívül a községi előjáróság névsorát, az ottani pénzügyintézetek tisztikarát, egyesületek, kaszinók, szövetkezetek tisztikarát velünk közölni. A tanítók és lelkészek nevét, a postakezelő nevét, az iparvállalatok és tulajdonosaik felsorolását szintén sürgősen kérjük.

BRAUN MIKSA

A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetségének SZÁLLÍTÓJA
Szolid szabott árak!

Férfi és gyermekruha áruháza

ARAD,

Szabadság-tér 20., Gr. Nádassy-palota.

Telefon szám 577.

Külföldön

mértékosztály.

Szolid szabott árak.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

572

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegség-ből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje, s emellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a 3895

SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógytárakban.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest. áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, november 4.

Kínálat és vételkudv jó Elkelt 40,000 métermázsza 10 fillérrel magasabb árakon.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szárlat	5 órai szárlat
Buza áprilisra . . .	12.78 - 2.79	12.93 - 12.94
Zab áprilisra . . .	8.54 - 8.55	8.56 - 8.57
Rozs áprilisra . . .	11.88 - 11.9	11.94 - 11.95
Tengeri májusra . . .	7.20 - 7.21	7.26 - 7.27

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	628 50
Magyar hitelrészvény	738 -

Budapest-kőbányai sertéskereskedés.

- November 4 -

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként: 300-400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126-128 fillérig; fiatal közép páronként 250-320 kilogrammig terjedő sulyban 128-129 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 10-132 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240-260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslelészám: November hó 1. napján volt készlet 35,715 darab, november 2. napján felhajtott 132 darab, november 2. napján elszállított 571 darab, november 3. napjára maradt készletben 33,276 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

IDEGENEK ARADON.

- November 4. -

Fehér Kereszt-szálloda. László László orsz. gy. képviselő és neje Battonya. — Gellért Jenő mérnök Lupény. — Scherer Károly igazgató Elek. — Kovács Béla tart hadnagy Somoskés. — Milkovics István birtokos és családja Szabadka. — Ráth Gábor birtokos Budapest. — Faata László és neje Nagyszében. — Lehetl I. szállodás Budapest. — Rózsa Hugó hivatalnok Szeged. — Lukács Ferenc birtokos Bonyhád. — Karácsonyi Gábor ügyvédjelölt Kézdi vásárhely — Szöllösi Tibor igazgató Nagyvárád. — Horváth József pénzügyárny Nagyvárád. — Nagy Lajos és családja Zenta. — Fürst Antalné birtokos

neje és leányai Mitrovica. — Fleischmann I. hivatalnok Budapest. — Fischer Gyula mérnök. — Homoki Nándor intéző Lugos. — Hazai Rezső hivatalnok Zombolya. — Maurer Sándor kereskedő Temesvár. — Huszár Pálné igazgató neje és leánya Miskolc. — Varga József bérlő Debrecen. — Molnár Samu kereskedő Szeged. — Staher Károly igazgató Fiume. — Vértessándor mérnök Székesfehérvár. — Kormos A. vendéglős és neje Zám. — Krausz Ede utazó Bözstercebánya. — Benes József utazó Budapest. — Braun S. utazó Budapest. — Buchsbaum A. utazó Budapest. — Vappel Viktor utazó Budapest. — Lóvi Hugó utazó Budapest. — Boda L. Pál utazó Budapest. — Vadász Samu utazó Budapest. — Grosz Andor utazó Budapest. — Heisler Simon utazó Budapest. — Kemény Ede utazó Budapest. — Kovács Félix utazó Budapest. — Lengyel Henrik utazó Bécs. — Krausz Ede utazó Bécs. — Taussig Simon utazó Bécs — Kufier Adolf utazó Bécs.

Központi szálloda. Benkő Arthur dr. alispán Szolnok. — Hartig Sándor dr. min. tanácsos Budapest. — Herzl Bernát igazgató Budapest. — Csiky Dénes birtokos Seprős. Mihály István dr. ügyvéd és neje Déva. Zsiva Mór dr. ügyvéd Makó. — Lusztig Gyuláné kapitány neje Berlin. — Porjesz S.-né gyáros neje Trencsén-Teplitz. — Jovannu Péter urad. titkár Butea. — Szekendy Pál urad. intéző Sikula. — Keresztes Lajos jegyző Csermő. — Kepes Ferenc v. ellenőr Ujpest. — Chiti Emil gyáros Prága. — Müller Janos kincst. felügyelő Csáková. — Beking Gyula kárbeclsló Budapest. — Rebentich Győző főmérnök Resica. — Ermuth Béla titkár Resica. — Kubisek Oszkár bankigazgató Temesvár. — Vámosy Péter gyógyszerész Gurahonc — Neustadt Géza birtokos Velemarj. — Kost József máv. hivatalnok Kolozsvár. — Szabó J. magánzó Moszkva. — Wilusky Lovik birtokos Moszkva. — Tucsere Mátyás utazó Bécs. — Gellman I. L. utazó Bécs. — Silberstein Leó utazó Bécs. — Segel Mihály utazó Bécs. — Porcsolt Tivadar kárbeclsló Budapest. — Róth Lajos utazó Budapest — Kun Róbert utazó Budapest. — Kelle József utazó Budapest. — Neubauer Károly utazó Budapest. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Benyei Mihály utazó Budapest. — Adel Samu utazó Budapest.

Vass' szálloda. Sommer A. utazó Budapest. — Staudt Miklós könyvelő N. Szében. — Herman Géza utazó Budapest. — Bauer Béla tisztviselő Budapest. — Hajek Vince utazó Budapest. — Lövinger Samu utazó Budapest. — Hajnal Pál gazdasz Derecen. — Supák Lajos hivatalnok Szendrőd. — Lengér Béla magánzó Békés. — Lovászy Adolf óras Szeged. — Harsányi Pál hivatalnok Szeged. — Zöldi Géza utazó Budapest — Horovitz Jakab utazó Budapest. — Klein Ármint utazó Budapest. — Kókovay Balázs könyvelő Csaba. — Déri Jenő utmester Urmös. — Körösladányi János katonaelkész Nadas.

Nemzeti Színház

C) bérlet. C) bérlet.

Kedden, 1907. évi november hó 5-én:

A tolvaj.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Bernstein Heori. Fordította: Göth Sandor.

S Z E M É L Y E K:

Voysin	Keszler Ede.	Fernande	Delli Lajos.
Lagardes	Hunyadi J.	Marie Louise	Kápolnai J.
Zambault	Maribázi M.	Isabella	Körössy Juci.

Közdete este 7 óa fél órakor.

Szerencsés

összevétele, s a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan elismert kitűnő minőségét. 264

Mindeddíg felülmulhatatlan!

Csak akkor valódi, ha a három-zögű üveg a csatolt szalaggal (sarga papíron vörös fekete nyomással van ellátva.

A Maager W.-féle

valódi tisztított

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)

sárga üvegenként 2 kor. feher 3 kor.

Maager Vilmostól Bécs.

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általánosan bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriában

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. MAAGER, WIEN, III./3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldözötnék.

2451

Berliner gyermek kabátok,

fejkötők, sapkák, cipők és keztyük, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök.

Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle

gyapju alsó-ruházat

férfiak, nők és gyermekek részére,

ugyszintén minden fajta harisnyák,

elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen olcsó szabott árak mellett

Bársony Andor

harisnya-nagykereskedésében, Arad, Szabadság-tér 17. sz.

Most jelent meg!

Prepeliczay Eleődne

Legendák

és

Mesék.

Ára 2 korona.

Kapható: a Csanádegyházmegyei
könyvnyomdában Temesvár.

7508 - 1907. tkvi sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Salgó Henrik aradi lakos mint jelentkező, úgy az aradi polgári takarékpénztár r. t. aradi cég, dr. Czédly Károly ügyvéd, Kaufmann Sándor aradi, Gróf Károlyi Gyula mácsai lakosok és Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár r. t. aradi cég, mint ezuttal csatlakozónak kimondott végrehajthatóknak, Hubert György arad-szent-mártoni lakos végrehajtást szenvedett elleni 269 korona 40 fillér, 1500 korona, 178 korona 23 fillér, 1600 korona, 200 korona és 850 korona tökékövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad-megye Szent-Márton községében fekvő, a szentmártoni 249. sz. tjkv-ben A. + 11. sor, 450—451/b/1. hrszám alatt felvett felerészben Hubert György végrehajtást szenvedett, másik felerészben pedig Hubert Györgyné született Zimmermann Katalin végrehajtás alatt nem álló tulajdonául bejegyzett 25/b. számú ház, udvar és kertre az árverést 808 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1907. évi december hó Harmadik napján délelőtt 10 órakor Szentmárton községében tartandó nyilvános árverésen olyképp fog eladatni, hogy hogy amennyiben az ingatlan a C. 15. alatt Kemf Bálintné született Hubert Borbála javára bekebelezett szolgálmi jog fenntartásával oly árban adatnék el, mely a szolgalm telekkönyvi bejegyzését megelőző tehertétel fedezete szempontjából ezennel megállapított 2403 korona összeget meg nem üti: az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgálmi jog fenntartása nélkül a kitiizott határnapon újabban a kikiáltási áron alól is elárvereztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kélt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Aradon, 1907. évi szeptember hó 17-ik napján, az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

kir. tiszéki bíró.

Hirdetmény.

A herceg Ipsilanti örökösök tulajdonát képezett és föld-
rabolt kevermési uradalom kevermési majorjában 1907. évi no-
vember hó 11-én és a következő napokon mindennap reggel 8
órától kezdődőleg megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 11 drb.
ló, egy felfedelű Köiber hintó és hajtókocsi, 3 drb. ruganyos
gazdasági kocsi, 3 drb. igás-kocsi, parádés és igás lószerszá-
mok, pokrócok, malomberendezés, kovácsműhely, felszerelés,
kerti eszközök, magtári felszerelés, egy borprés és hozzávaló
benzínmotor, egy nagy magtár, több gazdasági épület, kivá-
gott fák, stb. és 5 szoba teljesen új és modern butor, több
Tökölyi-féle antik butordarab, szőnyegek, függönyök, konyha-
és iroda-felszerelés, Wertheim szekrény, stb. kerülaek eladásra.

Legközelebbi vasuti állomás: Lőkősháza.

Kevermes, 1907. évi október hó 31-én.

Lečky,

miniszteri osztálytanácsos.

2629

Magyar királyi állami ménesparancsnokság Mezőhegyesen.

835. ikt. szám sgdt.

Lóárverési hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesből az alább felsor-
olt lóanyag f. év november hó 28-án árverés útján a hely-
színen eladásra kerül és pedig:

2 drb	5 éves herélt
2 "	3 ¹ / ₂ " "
3 "	2 ¹ / ₂ " "
1 "	1 ¹ / ₂ " "
1 "	9 hónapos herélt
1 "	1 éves kanca
1 "	szopós kanca
6 "	anyakanca és
7 "	használati ló.

Az árverés kezdete reggel 9 órakor lesz.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönségnek
tudomására hozatni.

Mezőhegyes, 1907. november hó 1-én.

2641

Magyar királyi állami ménesparancsnokság.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

2—3 havi alkalma-
zásra egy

kisegítő irnokot
keresek.

Fizetése havi 30 korona, la-
kás és élemezés, esetleg 60
korona fix fizetés. Mellékjöv-
deime szorgalmától függ.

Karácsonyi,

körjegyző

2697

Jószáshely.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu

tanulónak

valamint

tanuló lányok

fizetéssel

felvétetnek.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

735—1907. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értel-
mében ezennel közhírré teszi, hogy
a világsi kir. járásbíróságnak 1907.
évi 6394. tkvi számú végzése kö-
vetkeztében Dr. Vajda Jakab vi-
lágosi ügyvéd által képviselt Az
ujszentannai népbank r. t. javára,
Ifj. Sztanka György és Társai gal-
sai lakosok ellen 429 koronára
becsült következő ingóságok, u. m.:
14 hektoliter új-bor nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a világsi kir.
járásbíróság 1907. évi V. 6394.
számú végzése folytán Világos
községben, az 1176. számú ház
pincéjében leendő megtartására
1907. évi november hó 14-ik nap-
jának délutáni 3 órája határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dekozók ezennel oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmé-
ben készpénzfizetés mellett, a leg-
többet ígérőnek, szükség esetén
becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. ér-
telmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Világoson, 1907. évi októ-
ber hó 31. napján.

Thuránszky Sándor,

Városi hirdetések.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.
4957—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél megüresedett, polgármesteri kinevezés útján betöltendő, évi 800 korona törzsfizetéssel és természetbeni lakással javadalmazott szegényápolói felügyelői állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi november hó 15-ig nyújtsák be.

A városi szolgálatban nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Aradon, 1907. évi november 2.
Varjassy,
polgármester.

589—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi iskolákban, óvodák és iskolaszéki hivatalban 1908. évben szükséges írószerek és papírneműek szállítása iránt folyó évi november hó 11-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

1. 5500 iv fehér írópapír jó minőségű, 1000 iva 9 kor. 90 fill.
2. 5500 iv kék fogalmazó papír jó minőségű, 1000 iva 8 kor. 76 fill.
3. 200 iv veres színűítatós papír jó minőségű, 100 iv 2 kor. 60 f.
4. 1800 drb. színes levélboríték octáv nagyságu 100 drb. 60 fill.
5. 400 drb. színes levélboríték nagy forma 100 drb. 80 fill.
6. 143 drb. fekete iron, hazai gyártmányu 2-ös 1 drb. 08 fill.

7. 24 drb. színes írón, veres, kék színű 1 drb. 12 fillér.

8. 24 doboz író toll, hazai gyártmány 1 drb. 2 kor. 40 fill.

9. 126 drb. toll-szár, hazai gyártmány 1 drb. 10 fill.

10. 85 drb. szivacs, pormentes 50—70 gramm súlyu 1 drb. 2 kor.

11. 85 klgr. kréta, jó minőségű 1 klgr. 62 fill.

12. 300—350 liter írótinta, fekete közönséges 1 liter 1 kor.

13. 20 liter anthracén tinta 1 liter 1 kor. 50 fill.

14. 20 üvegese veres tinta 1 üveg 20 fill.

15. 20 üvegese pecsétnyomó festék, viola színű 1 üveg 20 fill.

16. 10 gombolyag varróselem nemzeti színű 1 gom. 50 fill.

17. 2 gombolyag kötőspárga fehér 1 gom. 40 fill.

18. 2 klgr. porzó fekete 1 klgr. 24 fillér.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104. sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1907. évi október hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:
Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4955—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett 1600 korona évi törzsfizetéssel és 400 korona lakbérilletményrel javadalmazott, választás útján betöltendő számvevőségi számtisztai állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik az 1883. évi I. t.-c. 17. §-ában előirt képesítéssel rendelkeznek és a fenti állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket hozzám 1907. évi november hó 10-ig nyújtsák be.

A város szolgálatában nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Aradon, 1907. évi november hó 2.
Varjassy,
polgármester.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4956—1907. pm

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett és főispáni kinevezés útján betöltendő évi 1400 korona törzsfizetéssel és 400 korona lakbérilletményrel javadalmazott rendőrségedtiszi állásra pályázatot hirdetek és felhívom azokat, kik az 1883. évi I. t. c. 19. §-ában megjelölt képesítéssel rendelkeznek és ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1907. évi november hó 15-ig nyújtsák be.

A városi szolgálatban nem állók egészségi állapota hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

Aradon, 1907. évi november hó 2.
Varjassy,
polgármester.

Hirdetmény.

Mácsa község volt urbéres közlakossága a birtokhatárrendezéssel kapcsolatos mérnöki munkálatokra ezennel pályázatot hirdet.

A pályázati ajánlatok legkésőbb 1907. évi november 15 ig Mácsa község előljárásihoz küldendők be, a hol a közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Községi előljárási.

Mácsán, 1907. évi november hó 3.

Szikszy,
jegyző.

2645

Madaraszán,
bíró.

TELEFON 151. 52

ARADI NYOMDA
RÉSZLENY TÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZETE
Arad és csanádi vasúti palotája

NYOMJUK A LEGMODERNEBB
PERKEL FELSZERELT
KÖNYVKÖTÉSZETEINKET,
HOL A LEGEGYSZERŰBB BEKÖTÉSŒ
FOGVA A LEGFENYEBB MŰLTATÁS
DISZKÖTÉSSEKET TUDJUK KÉSZITENI

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
ÍRÓMAPPÁK.

BENKŐ SORSJEGYE

BANKÓ!

AZ I. OSZTÁLY SORSJEGYEI ÁRAI:

1/8 K1.50 — 1/4 K3 — 1/2 K6 — 1 K12.

BENKŐ BANK BUDAPEST ANDRASSY UT 60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítóknál eredeti árban kaphatók.

PRÓ HIRDETESEK

Férfi ruhák
teljesen jó állapotban
eladó. Bővebbet Teleky-
utca 10. emelet.

Azonnali belépésre keresek
szorgalmas fűszeres segédet. Hirsch-
mann Ignác nagytőzsde, Lippa 2579

Fleischmann Zsófia
szülésznő Massouse, lakását novem-
ber hó 1-től Vörösmarthy-utca 3.
szám alá helyezte át. 2599

Egy külön bejárati
csinosan butorozott szoba, előszo-
bával azonnal kiadó. Minorita-pa-
lota új épület II. em. 6. 2631

Eladó
Ó-Paulisigőzmalomban hely szűke
miatt 1 drb. Olaj prés, 1 drb. Olaj
pörkölő, 1 drb. Magzúzó és 1 drb.
Triór vasálvánnyal. Bővebbet hely-
ben Doró Mártonnál. 2617

Varrónő,
fehér és ruhavarrásban jártas,
ajánlkozik 80 kr. napi díjért. Ho-
lec, Süveg-tér 6. 2638

Rongált dobozu levélpapírokat
minden elfogadható árban kiáru-
sít **Ingusz I. és Fia** könyv-
kereskedése Arad. 361

Angyal-utca 27. sz. alatti
szatócs-üzlet november 1-től kiadó.
Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Uri lakás
azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Mo-
mák Döme ügyvéd irodájában 2475

Egy idősebb
gyakorlott, ügyes bádigos segédet
keresek, ki üzletemet vezetni tudja.
Cím a kiadóban. 2639

Fogorvosi
és
fogtechnikai műterem.

Van szerencsem a n. e. közönséget érte-
síteni, hogy Aradon, József főherceg-
ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai
műtermet nyitottam, a hol minde-
a szakmába illő műtéseket pontosan és
és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel
VAJDA BENÓ
372 fogorvos.

Mindjárt észrevettem,
hogy megint neheztel reám, pedig
minden ok nélkül. Gondolja, hogy
helyesen cselekszik? Irjon! Ud-
vözli Cs. K. F. 2644

Veszek könyveket,
egész könyvtárakat, Lexikonokat,
jobb folyóiratokat és hangjegyeket
legmagasabb árakon. — **Kerpel**
Izsa könyv- és papírkereskedése
és kölesönkönyvtára, Aradon. 1921

Gazdatiszti állást keres
egy 35 éves nős egyén, 14 évi
prakszissa, van, igénye szerény.
Pataky. gazdatiszt, Alvincz (Alsó-
fehérmegye.) 2640

Egy középkoru
gyermektelen magányos özv. nő,
aki a háztartás minden ágában
jártassággal bír, házvezetőnőnek
ajánlkozik helyben vagy vidékre.
Cím a kiadóban. 2636

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
= SZÉN SAV - MŰVEK =

ujonnan berendezve kártyán kívül szállítanak azonnal bár-
mily mennyiségű természetes: vegyileg
legtisztább folyékony

Szén savat
a világhírű buziásfürdői szén savforrá-
sokból sziklagyártáshoz, vendéglőadók-
nak és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szén sav!

A Budapest székesfőv. -i vegyészeti s élelmiszer vizsgálo
intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata;
„Szaga és íze; rendes. SZÉN SAVTARTALMA: 99-57%.”
A vizsgálat foly. szén sav ezek után a közegészségügyi köve-
telményeknek teljesen megfelel és magas szén savtartalma alapján
igen jónak minősíthető.*

Felvilágosítással készségesen szolgál
Muschong-Buziásfürdői szén savművek és ás-
ványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgőnyozim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurbán telefon 18. sz. 2607

Péntek delután szőnyeg-maradékok olcsó eladása!

Vászon és fehérnemű!

A n. e. közönség szives figyelmét felhívjuk vásárlás esetén az árak felől
előbb nálunk tájékozást szerezni.

Nagy elővételünk folytán még most is a régi elismert olcsó árakon
kaphatók a legjobb minőségű I. cérnavásznak.

Asztalneműek, fehér és színes, valamint Schrott-féle Chiffon és pamut-
vásznak eredeti gyári árakon.

Rosenblüh H. és Társa.
Arad.

I. Klüder minster szőnyeg 90 cm. széles maradékban 1 frt 70 kr. meterenkint.